

Saku Sonnumid

Saku valla leht

FOOKUSES:

Kool, kool, kool... Lk 2-5

Tasuta bussid ja koolilõuna, moodulklassid ja e-õpilaspilet, uus juht

Saku valla uus tervisekeskus sai endale näo. Lk 8

Tervisekeskuse arhitektuurikonkursi võitis töö nimega "Pesa"

Valla 10 000. elanik on Miina Dreimanis. Lk 11

Hädaabinumber **112**
(kiirabi, pääste, politsei)
Saku valla abitelefoni **1345**
Perearsti nõuandeliin **1220**
Piirkonnapolitseini **612 4686**
Vastuvõtuaeg N 10-12
Noorsoopolitseini **5855 7455**
Volitatud loomaarst **504 1060**

1. septembri aktused

Kell 10 – Saku kooli üldaktus (1.-12. klass) koolimaja ees
Kell 10.45 – Saku kooli 1.a, 1.b, 1.c aabitsaaktus (ka 12. kl) gümnaasiumi (suure maja) aulas
Kell 11.45 – Saku kooli 1.d, 1.e aabitsaaktus (ka 12. kl) gümnaasiumi (suure maja) aulas
Kell 10 – Kajamaa kooli avaaktus
Kell 11 – Kurtna kooli avaaktus
Kell 14 – Saku muusikakooli avaaktus gümnaasiumi aulas

Mida uut toob uus kooliaasta

Õpilastele valla piires tasuta transport

Saku vallas elavad õpilased saavad alates septembrikuust jaanipäevani valla territooriumil tasuta bussi ja rongiga sõita.

Saku Vallavolikogu võttis 21. juuni istungil vastu uue õpilase sõidukulude hüvitamise korra ehk määruse nr 10, mille alusel kõik rahvastikuregistri andmetel Saku vallas elavad ja statsionaarses õppevormis põhiharidust, üldkeskharidust või põhihariduse baasil kutsekeskharidust omandavad õpilased saavad alates 1. septembrist valla territooriumil tasuta sõita nii koolibusside, maakondlike avalike liinide, Samati busside kui Elroni rongidega. Tasuta sõidu õigust tuleb tõendada elektroonilist õpilaspiletit või isikustatud Ühiskaarti valideerides.

Elektroonilise õpilaspileti saab septembri esimestel nädalatel koolist. Sõidukordade arvu piiratud ei ole, õpilased saavad tasuta ka huviringidesse. Soodustus kehtib kõikidel nädalapäevadel, ka koolivaheaegadel, alates septembrist kuni jaanipäevani, suvevaheajal tasuta sõita ei saa.

Uus kord muudab varem kehtinud 16. septembri 2010 määruse nr 19 kehtetuks ning väljaspool valda õppivatele õpilastele kooli sõitmise maksumust piletite alusel enam ei hüvitata. Õpilased saavad tasuta valla piirini (II ja III tsoonis), sealt edasi sõitmise eest tuleb Samati busside või Elroni rongidega reisides maksta või istuda ümber ja kasutada tasuta sõiduks Tallinna

ühistransporti. Elroni kaardiga maksab rongisõit Tallinnas (I tsoonis) või Lohult lõuna poole (IV tsoonis) 81 senti ja sularahas 90 senti. Samati bussidega 206 ja 219 saavad õpilased tasuta sõita kuni Männiku linnaliinide lõpppeatuseeni või Raudalu peatuseni, Tallinnas sõidu eest tuleb maksta 1 euro sularahas. Avalike liinidega (113, 117, 117A) on kuni 19aastastel sõit tasuta ka Tallinnas, õpilane peab oma sõidu isikustatud elektroonilise õpilaspileti või Ühiskaardiga registreerima.

Küsimuste puhul palume pöörduda valdasekretär Siiri Raagmetsa poole telefonil 6712430 või e-kirjaga siiri.raagmets@sakuvald.ee. INNA MIKLI

Koolibusside graafik 1. septembril.

Nr 11		Rüütli tee	9.05	Nr 16X		Nr 15	
Tehnika	8.37	Üksnurme mõis	9.08	Tehnika	8.24	Saku gümnaasium	9.24
Kingu	8.39	Kristjani rist	9.09	Kajamaa	8.34	Salu	9.26
Pähklimäe	8.41	Kõrgemäe rist	9.11	Saustinõmme	8.40	Preeria	9.30
Murumäe	8.43	Lageda rist	9.13	Lokuti	8.45	Kasemetsa	9.32
Jälgimäe	8.45	Üksnurme teerist	9.15	Kirdalu	8.50	Kajamaa	9.37
Topi	8.47	Ringtee rist	9.19	Viljandi mnt kaar	8.52	Kiisa	9.45
Jõenurme	8.49	Murumäe	9.20	Tagadi küla	8.54	Kiisa rahvamaja	9.47
Paunamäe	8.51	Kurvi	9.22	Tagadi pood	8.56	Kurtina kool	9.50
Lgri	8.53	Salu	9.24	Kurtina vana kool	8.58	Kirdalu rist	9.53
Metsavaimu teerist	8.57	Saku raudteejaam	9.29	Kurtina Tiigi rist	9.01	Tagadi peatus	10.00
Kungla teerist	8.58	Saku gümnaasium	9.32	Kiisa rahvamaja	9.05	Tagadi küla	10.03
Tänassilma	9.00	Nr 12		Kiisa kurv	9.07	Tagadi pood	10.04
Topi	9.07	Tehnika	8.25	Tõdva	9.11	Kurtina vana kool	10.06
Jälgimäe	9.09	Aespa	8.41	Kajamaa	9.12	Kurtina kool	10.09
Murimäe	9.12	Ikarus	8.47	Kasemetsa	9.16	Tehnika	10.24
Nurmiko teerist	9.13	Soonurme	8.49	Preeria	9.18		
Murumäe teerist	9.14	Standard	8.51	Saku raudteejaam	9.28		
Nurme-Paju teerist	9.16	Kiisa postkontor	8.53	Saku gümnaasium	9.30		
Nurme-Männituka teerist	9.17	Kiisa	8.56			Nr 219	
Saku raudteejaam	9.22	Nirgioru	9.01	Nr 206		Soonurme	10.04
Saku gümnaasium	9.24	Kalda (Kuresoo I)	9.05	Männiku jaam	8.48	Standard	10.05
Nr 14		Metsavahi (Kuresoo II)	9.08	Karjääri	8.50	Kurtina	10.10
Tehnika	8.38	Rehemetsa tee	9.11	Tammemäe	8.51	Nr 219	
Üksnurme mõis	8.43	Nurga tee	9.13	Õlletehase	8.54	Lokuti	10.26
Ailamäe teerist	8.47	Kasemetsa	9.18	Nr 206		Traani	10.28
Atiku-Pärnu mnt rist	8.51	Preeria	9.20	Männiku jaam	9.48	Kurtina	10.31
Uku peatus	8.53	Saku raudteejaam	9.30	Karjääri	9.50		
Rahula	9.01	Saku gümnaasium	9.32	Tammemäe	9.51		
Männiku talu	9.04			Õlletehase	9.54		

1. septembril sõidavad koolibussid tagasi:

Liin nr 21 Tehnika (11.45) - Saku rdtj (11.49) - gümn (11.50) - Kasemetsa - Kajamaa (12.04) - Tõdva - Lokuti - Saustinõmme - Kiisa - Kurtina (12.32) - Kirdalu - Tagadi - Kurtina (12.55) - Kiisa - Aespa - Nirgioru - Tehnika (13.24)

Liin nr 22 Tehnika (11.48) - Saku rdtj (11.52) - gümn (11.53) - Kasemetsa - Rehemetsa - Nirgioru - Kiisa - Aespa (12.32) - Kiisa - Tehnika (12.46)

Liin nr 23 Tehnika (11.37) - Kajamaa (11.44) Saku Salu (ümberistumine 11.49) - Saku rdtj (11.51) - gümn (11.53) - Pähklimäe - Murumäe - Jälgimäe - Laagri - Tänassilma - Kanama teerist - Tehnika (12.36)

Liin nr 24 Tehnika (11.45) - Saku rdtj (11.48) - gümn (11.50) - Saku Salu (ümberistumine 11.51) - Juuliku - Karjakopli - Üksnurme mõis - Rahula - Rüütli tee (12.34).

Täpsem info: www.saku-vald.ee/opilastransport

Saku kool saab aastaks moodsad moodulklassid

Et maja uueks muuta, tuleb veidi lõhkuda ka. 23. augustil käisid Teaduse 1 hoonel lammutustööd täie hooga.

Moodulitesse saab siseneda koolimaja garderoobist. Fotod: Inna Mikli

Saku Gümnaasiumi õpilaste arv kasvab – kui kevadel oli lapsi koolis 1234, siis uuel õppeaastal juba üle 1300. Et kõiki mahutada, rekonstrueeritakse Teaduse 1 asuv Saku Valla Maja, kuhu kolivad 1. septembril 2019 gümnaasiumiklassid. Täna Teaduse 1 hoonel ehitustööd juba käivad.

Et algaval õppeaastal kõik Saku kooli

õpilased ära mahutada, on tellitud 4 moodulklassi. Lehe trükki mineku ajal mooduleid paigutati, millised klassid sinna õppima pääsevad, selgub lähiajal. Moodulid saavad töökorda septembrikuu teises pooles ja jäävad Sakku kooliaasta lõpuni.

INNA MIKLI

Saku valla koolide koolitoidust

Algavast õppeaastast võtab Saku Gümnaasiumi toitlustamise üle vald. Valla lasteaiades ja koolides luuakse ühtne süsteem ja ühtne menüü. Eesmärk on parandada toidu kvaliteeti, olla paindlikum ning läheneda lastele ja nende toitumisharjumustele personaalsemalt. Kui koolilõuna puhul on fookus tervislikul ja mitmekülgisel toitmisel, siis pikapäevamenüüs pakutakse rohkem toite, mis lastele meeldivad.

Valla kõikide koolide sööklatesse paigaldatakse uued elektroonilise õpilaspileti registreerimise aparaadid, mis annavad ülevaate, kui palju lapsed söömas käivad ja mida nad eelistavad. Alates uuest õppeaastast saavad Saku vallas koolilõuna kõik 1.–9. klassi lapsed tasuta, gümnaasistidel tuleb selle eest maksta. Teiste söögikordade eest tuleb kõigil tasuda. Gümnaasistide koolilõuna maksumuseks jääb lapsevanema jaoks 45 senti kord. Ka algaval kooliaastal saab kella 7.30-st 1. vahetunni lõpuni süüa hommikuputru, selle hind on 55 senti. Pikapäevasöök maksab 85 senti. Toidu hind tuleneb tooraine maksumusest, vee ja elektri hinnast ning on kõikides valla koolides ühesugune.

Hommikupudru ja pikapäevasöögi soovist tuleb eelnevalt kooli kodulehe kaudu teavitada, kodulehel on vastav tellimisvorm.

Elektroonilise õpilaspileti registreerimise aparaadid loevad söögikorrad kokku, selle põhjal esitatakse vanematele toiduarved. (Kui laps pole veel e-õpilaspiletit kätte saanud, tuleb tal toidu eest tasuda sularahas.) Esimesel õppeveerandil saavad lapsevanemad arved tagasiulatavalt eelmise kuu eest – septembri eest oktoobrikuus ja oktoobri eest novembrikuus. Tegemist on katseperioodiga, juhul, kui valitud süsteem ei toimi, hakkab järgmisest õppeveerandist kehtima senine kord, mille puhul makstakse järgmise kuu toiduraha eelmise kuu lõpus vastavalt toidupäevade arvule ette. KADRI TARN, toitlustusteenistuse juht

Uuel õppeaastal on koolitoidu menüüs mõnikord ka õpilaste lemmiksööki.

Taavi Vilba – noor mees Saku kooli eesotsas

Saku valla suurimat asutust, ligi 100 töötaja ja rohkem kui 1300 õpilasega Saku Gümnaasiumi juhib alates 1. augustist noor mees – Taavi Vilba. Et uut juhti tutvustada, esitas lehetoimetaja talle mõned küsimused.

Palun räägi endast!

Päris väiksena elasin Nissis. Kuid kui olin 3aastane ja sündis väikevend, kolis meie pere Jälgimäele Lepa tänavale. Elasime ridaelamus, kõrval oli kortermaja ning mängukaaslasti oli palju. Lasteaias ma ei käinud.

1993. aastal alustasin kooliteed Saku Gümnaasiumi 1.a klassis. Kõik lapsed olid seal mulle võõrad. Küllap olin selle üle õnnetu, täpselt ei mäleta, kuid millegipärast viidi mind üle 1.b klassi, kus olid Jälgimäe sõbrad. Õppisin Saku koolis 12 aastat.

Gümnaasiumis käies hakkasin tõsisemalt sporti tegema – kui Markko Arro tuli korvpallitreeneriks. Lõpetasin Saku kooli 2005. aastal ja läksin Tallinna Ülikooli kehakultuuri õppima, mul oli mõte saada kehalise kasvatususe õpetajaks ja korvpallitreeneriks. Küllap Markko eeskujul innustas. 2010. aastal tulin Saku Gümnaasiumi tööle. Ja hakkasin ka korvpallipoisse treenima.

Millised on (kehalise kasvatususe) õpetaja suuremad mured ja rõõmud?

Olen olnud kaheksa aastat õpetaja, neist seitse ja pool aastat Saku Gümnaasiumis

ja pool aastat Laagri Koolis. Mulle meeldib laste õpetamise protsess, meeldib, kui nad saavad midagi selgeks ja tunnevad sellest rõõmu. Meeldib, kui õpilased pingutavad. Mulle sobivad nn rasked klassid – oluline on motiveerida õpilasi, kes end liigutada ei taha. On tore, kui nad pingutama hakkavad. Mulle on tähtis olla õpilastele eeskujuks. Aeg-ajalt häirib õpilaste kõneviis, see kuidas nad õpetajatega räägivad, käituvad. Häirib austuse puudumine.

Mille poolest treeneritöö õpetajaametist erineb?

Treenerina alustasin 1. klassi õpilastega. Praegu lähevad kõige vanemad 9. klassi. Neil on 4 trenni nädalas, kokku 5,5 tundi. Nad tahavad korvpalli mängida. Vahe ongi selles, et trennis käivad motiveeritud lapsed vabatahtlikult.

Milline on hea õpetaja?

Minu arvates pühendunud õpetaja, kes tahab kõike hästi teha. See on väga oluline. Olen püüdnud ka ise kõike võimalikult hästi teha.

Uus juht koolimaja trepil.

Milline õpilane on meeldiv õpilane?

See, kes tunnis kuulab ja kaasa mõtleb, kellega pole probleeme.

Mida andis Laagri koolis töötatud aeg?

Andis päris palju. Olin varem vaid Saku koolis olnud, enamasti vaid poisse õpetanud ja treeninud. Laagris oli kõik teistmoodi – teistsugused traditsioonid, teistsugune töökorraldus. Ja teistsugused õpilaste grupid – ka sega- ja tüdrukute grupid. See oli huvitav kogemus. Mul tuli Laagris palju lapsevanematega suhelda. Kõik see laiendas silmaringi.

Miks Sa Saku Gümnaasiumi direktoriks kandideerisid?

Olen ambitsioonikas inimene ja direktori ametile ammu mõelnud. Tahan kooli juhtida ja teha seda hästi. Saku Gümnaasiumi direktori konkurss oli minu jaoks elu võimalus – Saku kool on minu kool ja ma eelistan just oma kooli juhtida. Tahan, et Saku kool oleks väga hea, tahan pakkuda õpilastele parimat haridust. Usun ja loodan, et saan direktorina hakkama. Tean, et see on raske ja et vastutus on suur.

Millised on esimesed muljed?

Muljed on positiivsed. Muidugi on seda, mida hoomama peaks, väga palju. See võtab aega. Aga mulle meeldib end raskesse olukorda panna ja siis sellest välja tulla.

Olen selgeks saanud, millised on kooli direktori suuremad probleemid. Õpetajaid on vähe, kõik koolid otsivad õpetajaid. Sakus on klassid suured. Tuleb välja

14. augustil oli koolimaja veel vaikne, kuid Taavi Vilba oli juba oma töölaua taga. Fotod: Inna Mikli

mõelda, miks peaks töökohta otsiv õpetaja just Saku kooli eelistama.

Oled olnud Saku koolis õpilane ja õpetaja, nüüd direktor. Kas see annab eelise või on positsiooni vahetada raske?

Alguses, 2010. aastal, kui tööle tulin, oli imelik õpetaja olla, sest koolis oli palju minu enda õpetajaid. Mul oli raske nendega kui kolleeg kolleegiga suhelda – oli aukartus. Praegu on olukord huvitav. Kõik oleb õpetajate suhtumisest – kas ja kuivõrd nad mind respektierivad. Aga lihtsamaks teeb töö see, et tean, kes on kes.

Mis Sa arvad, milline juht Sa oled?

Olen nõudlik. Tahan, et kõik oleks paigas, et kõik toimiks. Kuid olen ka inimlik. Mõistan õpetajate probleeme.

Mis on Eesti haridussüsteemis praegu hästi, mis halvasti?

Eestis on suur õpetajate ja tugispetsialistide puudus. Kindlasti võiks pedagoogidel rohkem õigusi olla. Nõrgemaid õpilasi peaks enam toetama. Ja andekatega tegelema, et neil poleks igav.

Kuid meil on hariduses tugevad traditsioonid. PISA testide tulemustelt oleme esirinnas, õpilased on suure silmaringiga, nende keeleoskus on hea. Usun, et Eesti lapsed saavad hea hariduse.

Mis on Saku kooli tugevused ja mis nõrkused, mida muuta tahad?

Saku kooli eelis on head õpetajad ja tugevad traditsioonid, näiteks muusikali lavastamine. On enda kooli, enda valla, kodukohatunne. Rohkem võiks olla sidet kahe koolimaja vahel, ühtsust suuremate ja väiksemate õpilaste, kahe maja õpetajate vahel.

Esimesel aastal tahan sisse elada. Eesmärk on kõigi töötajatega rääkida, neid paremini tundma õppida. Minu potentsiaalsel teisel juhiaastal avatakse kooli uus gümnaasiumiosa, sellega seoses on mul erinevaid ideid, kuidas sealne õppekorraldus võiks praegusest erineda.

Oled valla suurima kollektiivi eesotsas, kas see hirmutab?

Kuna kool ja paljud inimesed on tuttavad, siis see teeb elu lihtsamaks.

Kuidas puhkad, mida vabal ajal teed?

Teen trenni, käin jõusaalis, ujumas, sageli hommikuti enne tööd. Loen palju – pigem psühholoogilist kirjandust, kuid ka elulugusid.

INNA MIKLI

Bioloogiaturundides tiigrist

Maikuus tuli gümnaasiumisse Tallinna Loomaia Sõprade Seltsilt kiri: „Tallinna loomaaia tüger Pootsman ja ansambel Karavan ootavad õpilastelt luuletusi, mis sobiksid Karavani uue tiigrilaulu tekstiks. Paremaid ootavad kingitused.“

Loomaaeda ehitatakse tiigrite loodusliku kodu laadne hügeladik Tiigriorg. Loomaia direktori Tiit Marani kinnitusele on Tiigriorg suur ala, mis jääb praegusest tiigripuust tikkide poole ning elevandimajast kangurute poole. Piirkond külgneb projekteerimisel oleva Kagu-Aasia troopilise vihmametsa majaga, millesse plaanitud kohvikus saavad külastajad tiigrit läbi klaasakna uudistada. Tiigriorg seotakse juba olemasoleva amuuri leopardi aedikuga.

Tiigrioru valmimiseni elab amuuri tüger vanas lahoones, mis ei paku kaugeltki loomväärsed tingimusi. Kui ninasarvikud välja jätta, on tiigrist viimase 100 aastaga saanud kõige drastilisemalt hääbuv liik. Tiigrite arvukus on vähenenud rohkem kui 20 korda, levila on ahenenud veelgi rohkem. Kui kavandata Tiigriorg muutub tõeliseks tiigrite saatkonnaks Eestis, saab ka Tallinna loomaaeda anda oma panuse selle ülimalt ohustatud liigi alalhoidu.

Saku Gümnaasiumi bioloogiaturundides hakati tiigrite kohta infot otsima ning 7.–9. klasside õpilased proovisid riimida värsse tiigrist. Toremaid luuletusi kirjutati üksjagu, võistlusele saadeti neist 24.

Vahetult enne rahvusvahelist tiigripäeva, 29. juulit, tuli kooli rõõmusõnum – meie õpilase Anete Otsa luuletus sai võistlusel 2. koha. Kingituseks oli kutse loomaaia tiigripäeva üritusele ja aastane tasuta pääse Tallinna loomaaeda.

LAIVE JÜRIMAA, õpetaja ja juhendaja

TIIGER

Väljas kui on soojad ilmad,
tiigril kinni siis on silmad.
Pole vahet, mis on kell,
peidus istub tore sell.

Talle ei meeldi tema puur,
see näeb välja nagu kuur.
Ta on puurist tüdind juba,
andke ehituseks luba.

Tiigri sooviks oleks loss,
millele ta oleks boss.
Tiigril kodu pärast häbi,
tal on vaja sinu abi.

ANETE OTS, 8.d

Väike Tobu

Oli puhkusepäeva hommik. Askeldasin maakodus. Mingil hetkel märkas, et meie pärslanna Boson mängib õues hiirega. „Ohoo, hakkab päris kassiks saama!“ rõõmustasin. Järsku jättis Boson hiire oma-päi, jooksis maja nurga juurde ja jäi sinna passima. Läksin vaatama. Kass istus ja põrnitses. Tema vastas oli poolik pesa ja selles pisike lind – surmvaikselt, nokk pärani. Vaatas Bosonit. Boson vaatas lindu. Läheduses lendasid kriisates kaks veidi suuremat tiivulist, küllap alla kukkunud sulepalli vanemad. Maja räästa juures rippusid pesajäänused...

Viisin kassi tuppa. Panin kindad kätte, palusin mehel redeli tuua ja ronisin üles, väike tiivuline peos. Sulepall vaatas mind. Säutsus. Sain linnu enam-vähem kindlalt räästa alla kahe korruse vahel seinale löödud veelaua peale. Siis jäin põõsaste taha ootama. Ei läinudki palju aega, kui tuli linnuema ja pistis väikesele hädalisele midagi tõugutaolist kurku. Varsti hakkas tibu mööda lauda edasi hüppama. Lehvitas tiibu ka, kuid sellest polnud suurt abi.

Toimetasin oma tegemisi, aeg-ajalt käisin lindu vaatamas. Ühel hetkel oli ta kadunud. Otsisin maast. Seal ta oligi – jälle alla kukkunud. „Ära kuku, väike tobu,“ ütlesin sulepallile. Väikeseks Tobuks ta jäigi. Viisin linnu uuesti üles. Mõned tunnid hüppas ta kenasti edasi-tagasi. Sõi. Säutsus. Magas.

Õhtupoolikul oli Tobu taas alla kukkunud, leidsin ta maja vundamendikivide vahelt. Tõstsin kolmandat korda üles. Enne pimedaks minekut jõudsin märgata, et Tobu hüpetes oli juba rohkem hoogu.

Antoine de Saint-Exupéry'l on õigus – kui oled kellegi „taltsutanud“, muutub see keegi oluliseks ja armsaks. Väike Tobu oli mulle hinge pugenud. Öösel olin mures. Hommikul läksin kohe vaatama. Lindu ei olnud. Hüüdsin: „Tobu, Tobu!“ Ja sealt ta katuseräästa alt säutsudes tuligi...

Ühel hetkel hakkasid tiivad kandma, Tobu läks lendu. Mälestus jäi. Siiani kuulatan aeg-ajalt, ega mõnel säutsujal pole Tobu hää. Loodus on võrratu, nii rikkalik, nii mitmekesine! Oleks vaid aega jälgida! Oleks vaid aega taltsutada!

INNA MIKLI

Vallavalitsuse istungid

10. juuli istungil

Kinnitati Saku Valla Spordikeskuse teenuste hinnad alates 1. augustist 2018 (vt lk 16).

Jäeti kooskõlastamata osatühingu C.B.A. geoloogilise uuringu loa taotlus ja geoloogilise uuringu loa andmise eelnõu maavara (liiva) tarbevaru uuringuks Tammemäe V uuringuruumis.

Anti projekteerimistingimused ühisveevarustuse- ja -kanalisatsioonitrasside ehitusprojekti koostamiseks Roobukal, Kiisal, Metsanurmes, Kasemetsas, Üksnurmes ja Sakus ning aiamaa üksikelanu laiendamise ehitusprojekti koostamiseks Kasemetsas Kellukese põik 16 kinnistul.

Kooskõlastati puurkaevu asukoht Rahula külas Männikasvu kinnistul ja Saue külas Peetri kinnistul.

Jäeti kooskõlastamata puurkaevu asukoht Tānassilmas Lodjapuu tee 9 kinnistul.

Määrati Kurtnas asuva Mõisamaakoha katastriüksuse jagamise tulemusel moodustatava 10 katastriüksuse koha-aadressid ja sihtotstarbed.

Tunnistati kehtetuks vallavalitsuse 23. detsembri 2002 korraldus nr 1129, millega oli algatatud detailplaneeringu koostamine Jälgimäel Männisalu (enne kinnistu jagamist aadressid Murimäe tee 4 ja Murimäe tee 4a) kinnistul.

24. juuli istungil

Määrati koha-aadressid ja sihtotstarbed Saue külas asuva Arraka katastriüksuse jagamise tulemusel moodustatavale 5 katastriüksusele, Tānassilma külas asuva Väike-Kirsimäe katastriüksuse jagamise tulemusel moodustatavale 4 katastriüksusele, Tānassilma külas asuva Toomakalda katastriüksuse jagamise tulemusel moodustatavale 3

katastriüksusele ning Tānassilma külas asuvate katastriüksuste Valdmäe põik 2 ja Valdmäe põik 4 liitmise tulemusena moodustatavale katastriüksusele.

Eraldati Saku valla 2018. aasta eelarve mittetulundusliku tegevuse toetusfondi (MTT) projektitoetuse reservist toetust projektile „Osalemine puhkpillimängijate suvekoolis“.

MTÜ-le Sportlik Eesti anti luba korraldada 4. augustil 2018 kell 7–17 Saku valla territooriumil asuvatel teedel üritus Ironman Tallinn.

Kinnitati Saku vallale kuuluva haagise Tiki Treiler C-300T L/1.5 kirjaliku enampakkumise tingimused.

Muudeti Saku aleviku Tehnika tn 10 kinnistule katlamaja laiendamise ehitusprojekti koostamiseks antud projekteerimistingimusi.

Otsustati tagastada isiku poolt ehitusloa taotluse läbivaatamise eest ekslikult tasutud riigilõiv.

ANNIKA VOOSSEL

30. juuli istungil

Anti ehitusloa aadressil Saku alevik, Teaduse tn 1 asuva Saku Valla Maja ümberehitamiseks ja komplekseks rekonstrueerimiseks.

31. juuli istungil

Määrati Kirdalu ja Kurtna külas asuvale teele nimeks Lillemäe tee.

Kehtestati Kurtna Kooli jõusaali teenuste hinnad 6. augustist 2018 (vt lk 16).

Saku valla 2018. a eelarve reservfondist eraldati 2 758 eurot majanduse eelarvesse ohtlikele kaevudele kaante ehitamiseks ning kaevude katmiseks.

Saku valla heakorrakonkurss „Kaunis kodu 2018“ loeti mittetoimunuks.

7. augusti istungil

Triplex Eesti OÜ-le anti luba korraldada 10.08.2018 ajavahemikus kell 22.40–23.00

Saku mõisa pargis ilutulestik kestusega kuni 6 minutit.

MTÜ-le Saku Sporting anti 12.08.2018 kell 16.30–19.30 Eesti meistrivõistluste U9 turniiripäeva läbiviimiseks tasuta kasutada Kurtna Kooli spordiväljak.

Saku Huvikeskusele anti luba korraldada 18.08.2018 kell 18.00 kuni 19.08.2018 kell 1.00 Saku Pruulikoja ees üritus Augustfest 2018, vastutab Liina Hendrikson.

MTÜ-le Sakukad anti õigus paigaldada 7.–26.08.2018 Saku aleviku Tallinna mnt 10 maaüksuse piirdeaiale 4,8 m² suuruse pindalaga reklaambänner.

21. augusti istungil

Anti avaliku ürituse korraldamise load MTÜ-le Sakukad 25. augustil 2018 kell 11–16 Saku aleviku territooriumil Saku kohvikutepäeva läbiviimiseks (vastutab Heili Kass) ja MTÜ-le Triathlon Estonia 25. augustil 2018 Männiku külas Tammemäe järves „Triathlon Estonia“ pika distantsi ujumise läbiviimiseks (vastutab Urmas Paejärv).

Kooskõlastati kavandatavate soojusüsteemi puuraukude asukohad Kiisal Kasemetsa tee 1b, Sakus Aasa tn 3 ja Üksnurmes Talve tee 43 kinnistutel tingimuse, et puuraugud jäävad Ordoviitsiumi-Kambriumi põhjaveekihi ülespoole.

Kooskõlastati kavandatava puurkaevu asukoht Üksnurmes Härma kinnistul.

Määrati Kirdalus asuvate katastriüksuste Kirdemäe, Mauri ja Ületee, Kurtnas asuvate katastriüksuste Kurtna haljak ja Kurtna tee lõik 2 ning Üksnurmes asuva katastriüksuse Okastiku jagamise tulemusel moodustatavate katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed

Määrati Sakus Kүүtsu tn 10 kinnisasjaga liitmiseks moodustatava maaüksuse koha-aadress, sihtotstarve ja pindala.

KRISTA LORD

Planeeringuteated

Avalikud väljapanekud

Alates 31.08.2018 kuni 14.09.2018 on tööaegadel Saku Valla Maja (Teaduse 13, Saku) teise korruse stendil ning Saku valla kodulehel (http://www.sakuvald.ee/detplaneeringute_avalikust) avalikul väljapanekul Saku valla **Tānassilma küla Metsnugise tee 4 kinnistu** (katastritunnus: 71801:001:0619)

detailplaneering (edaspidi DP). DP koostamise eesmärk on Metsnugise tee 4 kinnistu jaotamine 2 krundiks ning ehitusõiguse määramine üksikelanute ja abihoonete ehitamiseks. Kummalegi krundile võib rajada 1 elamu ja 2 abihoonet. Elamud võivad olla kuni 2-korruselised ja kuni 9 m kõrgused ning abihooned 1-korruselised ja kuni 6 m kõrgused. Kruntide suurimad ehitisalused pinnad on 341 m² ja 434 m². DP ala suurus

on 4507 m². Saku valla üldplaneeringu (edaspidi ÜP) kohaselt asub planeeritav ala tiheasustusega alal, mille maakasutuse juhtotstarve on pere- ja ridaelamumaa. DP on kooskõlas ÜP-ga. DP elluviimisega ei avaldata olulist mõju tegevuse ala ja selle lähiümbruse majandus-, sotsiaal-, kultuuri- ning looduskeskkonnale. Avaliku väljapaneku jooksul on õigus esitada DP kohta kirjalikke arvamusi.

Detailplaneeringud

Saku Vallavalitsuse 31.07.2018 korraldusega nr 445 kehtestati detailplaneering (edaspidi DP) Saku vallas **Kasemetsa külas Karlsoni kinnistul** (katastritunnus: 71801:005:0134). DP järgi jaotatakse planeeritav ala 5 korterelamu ja 1 transpordimaa krundiks, lahendatakse juurdepääsud (Uusmäe tn ja Soo tee ühendus), liikluskorraldus ja tehnovõrkudega varustamine ning haljastus. Lisaks rajatakse kergliiklustee äärde puhke- ja virgestusala. Korterelamud on 4-korruselised, neis on kokku kuni 135 korterit. DP ala suurus on u 3 ha. DP on kooskõlas Saku aleviku ja lähiala üldplaneeringuga. DP koostamise käigus on tehtud DP ristmike läbilaskvuse, liikluse ja -heitmetest eralduvate saasteainete uuring. DP elluviimisega ei avaldata olulist mõju tegevuse ala ja selle lähikümbruse majandus-, sotsiaal-, kultuuri- ning looduskeskkonnale. Kehtestatud DP korraldusega saab tutvuda Saku valla kodulehel <http://www.sakuvald.ee/kehtestatud-detailplaneeringud> ning tööaegadel Saku Vallavalitsuses (Teaduse 13, Saku).

Projekteerimistingimused

Saku Vallavalitsusele on esitatud projekteerimistingimuste taotlus - detailplaneeringu olemasolul hoonestusala nihutamiseks Saku vallas **Saku alevikus Tariku tn 18** (katastritunnus 71802:002:0002) kinnistul.

Tegemist on Saku Vallavalitsuse 09.09.2008 korraldusega nr 930 kehtestatud Tariku tn 18 kinnistu detailplaneeringu krundiga. Ehitusseadustiku § 31 lõikest 1 tulenevalt korraldame projekteerimistingimuste andmise avatud menetlusena.

Alates **04.09.2018** kuni **18.09.2018** korraldame projekteerimistingimuste eelnõule tööaegadel Saku Vallavalitsuse (Teaduse tn 13, Saku alevik) stendil ning valla kodulehel avaliku väljapaneku. Projekteerimistingimustega nihutatakse ja suurendatakse hoonestusala 10% ulatuses.

Avaliku väljapaneku jooksul on huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib projekteerimistingimuste andmine puudutada, võimalus esitada eelnõu kohta kirjalikke ettepanekuid ja põhjendatud vastuväiteid. Vt <http://www.sakuvald.ee/projekteerimistingimuste-avalikustamine>

Saku Vallavalitsusele on esitatud projekteerimistingimuste taotlus - detailplaneeringu olemasolul hoonestusala suurendamiseks Saku vallas **Tänassilma külas Johannese tee 11** (katastritunnus 71801:003:0978) kinnistul.

Saku Vallavalitsuse 14.08.2018. a korraldusega nr 458 algatati detailplaneering (edaspidi DP) ja anti lähteseisukohad **Saku aleviku Kannikese 1/ 3 / 3a / 7; Tallinna mnt 1a kinnistul** (katastritunnus: 71801:010:0061) ja lähialal. DP eesmärk on maaüksuse kruntideks jaotamine, hoonestusala ja ehitusõiguse määramine äripindade- ja korteritega hoone ehitamiseks ning liikluskorralduse põhimõtete määramine. Planeeritava ala pindala on umbes 7500 m². Saku aleviku ja lähiala üldplaneeringu (edaspidi ÜP) kohaselt asub maaüksus tiheasustusega alal, mille maakasutuse juhtotstarve on korterelamumaa, kaubandus-, teenindus- ja büroohoonete maa ning haljasala ehk segafunktsiooniga ala. Tegemist on ÜP kohase DP-ga. DP algatamise hetkeks kogutud informatsiooni põhjal ei ole vaja DP koostamise käigus teha eraldi täiendavaid uuringuid. DP algatamise korralduse ja selle lisadega on võimalik tutvuda Saku valla kodulehel <http://www.sakuvald.ee/algatatud-detailplaneeringud> ning tööaegadel Saku Vallavalitsuses (Teaduse 13, Saku).

Tegemist on Saku Vallavalitsuse 12.05.2005 otsusega nr 42 kehtestatud Pille ja Mäe-Tooma kinnistute detailplaneeringu alal asuva krundiga pos 9. Ehitusseadustiku § 31 lõikest 1 tulenevalt korraldame projekteerimistingimuste andmise avatud menetlusena.

Alates **04.09.2018** kuni **18.09.2018** korraldame projekteerimistingimuste eelnõule tööaegadel Saku Vallavalitsuse (Teaduse tn 13, Saku alevik) stendil ning valla kodulehel avaliku väljapaneku. Projekteerimistingimustega suurendatakse hoonestusala 10% ulatuses.

Avaliku väljapaneku jooksul on huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib projekteerimistingimuste andmine puudutada, võimalus esitada eelnõu kohta kirjalikke ettepanekuid ja põhjendatud vastuväiteid. Vt <http://www.sakuvald.ee/projekteerimistingimuste-avalikustamine>

Saku Vallavalitsus pakub
Kurtna koolis tööd

ABIKOKALE

Info telefonil 5199 9787 või
e-posti teel
kadri.tarn@sakuvald.ee

Vallavolikogu istungid

Volikogu 23. augusti istungil

* Saadeti 2. lugemisele „Mittetulundusliku tegevuse toetuse andmise kord“. Korras on kolm suuremat muutust. 1. Eelisarendavates spordiklubides peab tegevustoetuse saamiseks treenima 150 lapse asemel 200 last. 2. Kehtestatakse lävend, millest allapoole jäävad projektid toetust ei saa. Lävendi lisamine tõstaks projektide kvaliteeti. 3. Hindamiskriteeriumites võetakse edaspidi arvesse, kuidas toetuse taotleja valda esindab.

* Vallavalitsusele anti luba sõlmida HOLI ja Tallinnas Magdaleena tn 4 kinnistu kohalikest omavalitsusüksustest kaasomani-kega koostööleping kinnistuga seonduvate õigusabi- ja hoolduskulude hüvitamiseks.

* Vallavalitsusele anti luba sõlmida Lasnamäe Lastekeskusega lepingud käitumishäiretega laste rehabilitatsiooniteenuse osutamiseks.

* Otsustati tagada projektile „Üürielamu ehitamine sotsiaal-majanduslikult vähekindlustatud peredele Saku vallas“ Saku valla poolne omafinantseering summas 1 059 319 eurot. Projektitoetuse abil on kavas ehitada üürielamuks ümber Sakus Tallinna mnt 1 asuv ühiselamu.

* Otsustati omandada tasuta Saku Korterid OÜ-lt Sakus Uusmäe tn 8 asuva maja esimesel korrusel asuv 2-toaline korter.

* Otsustati taotleda riigilt mitme teemaa tasuta võõrandamist, mis on seotud Tänassilma-Laagri ning Tallinn-Saku-Laagri maantee kergliiklustee ehitamisega.

* Otsustati tunnistada kehtetuks 20 Saku Vallavolikogu detailplaneeringuotsust.

* Kehtestati detailplaneering Jälgimäe küla Trahteri, Lepatriinu, Pärtila-Tõnu 4 ja Pääsuvälja kinnistu osal ja lähialal.

* Muudeti „Õpilaste sõidukulu hüvitamise korda“. Muutus on vajalik, et Saku valla 7-19aastased õpilased saaksid Saku valla piires tasuta sõita.

* Volitati vallavalitsust asutama Saku valla ametiasutuste ja ametiasutuste hallatavate asutuste ülesannete täitmisega seotud andmekogud ja kinnitama andmekogude põhimäärused.

* Otsustati võtta Saku vallale rahaliselt hinnatav kohustus Saku Spordikeskuse ehituseks, omanikujärelevalve tellimiseks ja sisustuse hankimiseks maksumusega kuni viis miljonit eurot. Lubada Saku Vallavalitsusel läbi viia riigihange ja sõlmida hankeleping.

VICTORIA PARMAS

Marko Veermets planeeringuspetsialist

Olen lõpetanud Tallinna Ülikoolis magistrantuuri sotsiaalteadustes linna- korralduse erialal. Õpingute jooksul uurisin linnalist elukeskkonda erinevatest vaatenurkadest: tegelesin

Tallinna Rotermanni kvartali ruumiana- lüüsiga, osalesin Balti Jaama ja Skoone Bastioni ala liikuvusuuringu läbiviimisel, uurisin Tallinna tasuta ühistranspor- di mõjusid. Magistritöö kirjutasin teemal „Linliku infrastruktuuri omaduste kujune- mine Tallinna trammivõrgu näitel“. Tänu õpingutele mõistan paremini linnakorral- duslike ja ühiskondlike protsesside omava- helisi seoseid.

Saku Vallavalitsusse asusin planeerin- guspetsialistina tööle käesoleva aasta märtsis. Minu peamisteks tööülesanneteks on detailplaneeringute koostamise korralda- mine, menetlemine ja kodanike nõustami- ne detailplaneeringualastes küsimustes.

1. september on mitte- tulundusliku tegevuse projektitaotluste esitamise tähtaeg

1. september on mittetulundusliku tege- vuse projektitaotluste esitamise tähtaeg. Projektitoetust saavad taotleda Saku vallas tegutsevad mittetulundusühingud, seltsin- gud, sihtasutused ja üksikisikud.

Projekti tegevused peavad olema suu- natud Saku valla elanikele elukeskkonna, turvalisuse, keskkonnakaitse, spordi, noor- sootöö, kultuuri, hariduse, sotsiaaltöö, ter- vise ja külaliikumise edendamiseks.

Toetuse andmise kord ja taotlusvormid asuvad valla kodulehel [http://www.saku- vald.ee/et/asjaajamisjuhised-ja-blanketid](http://www.saku-vald.ee/et/asjaajamisjuhised-ja-blanketid)

Taotlus tuleb esitada vastaval vormil, all- kirjastatult ja tähtaegselt kas

1) valla e-postile saku@sakuvald.ee või
2) tuua käsipostiga valla kantseleisse aadressil Teaduse 13, Saku alevik või

3) saata postiga Saku Vallavalitsusse aad- ressile Teaduse 13, Saku alevik, Saku vald 75501, Harjumaa.

Info e-postil helemall.kink@sakuvald.ee või telefonil 671 2405.

Hele-Mall Kink, arendusspetsialist

Uus tervisekeskus sai kuju

Saku tervisekeskuse arhitektuurikonkursi võitis töö nimega “Pesa”, mille looja on Raadius Arhitektid OÜ.

Pesa arhitektide sõnul on nad hoone kujun- damisel lähtunud mõttest, et tervisekeskus peaks olema sooja ja koduse tundega maja. Arvestatud on ümbritseva hoonestuse ja välja kujunenud elukeskkonnaga, täiusta- des seda modernse arhitektuuriga.

Hoone kujundamisel on võetud aluseks Sakule iseloomulik arhitektuur. Alevikule omase tellisarhitektuuri ning tellise kui aja- tu ja unikaalse ehitusmaterjali väärtustami- ne on olnud ideekavandi peamine fookus.

Hoone peasissepääs on Uusmäe tänava pool. Apteegil on omaette sissepääs hoo- ne parklapoolses küljes idas. Lõunaküljel asuva peasissepääsu ette on projekteeritud puhkeala ning samuti asub lõunaküljes tei- se korruse avara puhkeala aken. Lihtsa ne- linurkse kujuga hoone muudavad ilmekaks akende puudust varjestused ja katusepara- pet ehk katuseäär.

Et tumedast tellisest hoone mõjuks ker- gemana, on alumisel korrusel kasutatud palju klaasi. Hoone on hästi valgusküllane – päevavalgust on toodud ka kabinettide- vahelistesse koridoridesse ja ootealadesse. Korruseid ühendavasse aatriumisse on li- saks planeeritud suurem katuseaken, muu- tes siseruumi veelgi valgusküllasemaks ja avaramaks. Välditud on tupikkoridore.

Maastikku on paigutatud tervisekeskus nii, et see on osaliselt valli sees. Eemaldatav pinnas on plaanitud kasutada ära krundi läänepoolses osas – Tiigi ja Uusmäe täna- vat ühendava kergliiklustee äärde on pro- jekteeritud kõrgem vall, mis muudab ala atraktiivseks pargiks ja kaitseb seda nii lin- namüra kui tuulte eest. Parklas on 62 parki- miskohta ning hoone seina ääres katuse all on ka jalgrattaparkla.

Hoone on projekteeritud A-energiaklassi

nõuetele vastavalt. Katusele on plaanitud paigaldada päikesepaneelid.

VICTORIA PARMAS

Hoones on pinda 1104,3 m²
Hoone 1. korrusel (536 m²) on:
3 füsioteraapiakabinetti ja füsioteraapiasaal

Apteek

2 hambaravikabinetti

Registruatuur

Garderoob

3 WC-d, üks neist inva-WC

Invatõstak

Nõupidamis- ja koolitusruum

Töötajatele mõeldud ruumid

2. korrusel (568 m²)

7 perearsti vastuvõturuumi

8 pereõe vastuvõturuumi

3 protseduuriruumi

Koduõdede ruum

Ämmaemandate vastuvõturuum

Üks ruum sotsiaalnõustaja/psühholoogilise nõustaja/töötervishoiuarsti tarvis

2 WC-d

Abiruumid

Tehnilised andmed

Ehitusealune pind 677 m²

Brutopind 1297 m²

Suletud netopind 1104,3 m²

Korruseid 2

Kõrgus 9,8 m

Pikkus 37,6 m

Laius 18 m

Parkimiskohti 62

Jalgratta parkimiskohti 10

Kiili-Paldiski gaasitoru ehitusprojekt kogub tuure

Eesti-Soome gaasiühenduse Balticconnectori osana rajatava Kiili-Paldiski gaasitorustiku ettevalmistused on jõudnud etappi, kus lähemate kuude jooksul algavad ehitustööd pea kogu torustiku ulatuses.

Käimas on projekteerimistööd ja geoloogilised uuringud. Ehituse ettevalmistusena algas juunis puude langetamine gaasitoru trassil. Kaeviku rajamine gaasitoru paigaldamiseks saab alguse Pakri poolsaarelt ning juba augustis-septembris algavad suuremahulised ehitustööd gaasitoru rajamiseks paralleelselt kõikides omavalitsustes, mida toru läbib – Saku, Kiili, Saue ja Lääne-Harju vallas ning Keila linnas.

Balticconnectori Eesti maismaosa torustik peab kava järgi valmima järgmise aasta oktoobris. See tähendab ehitajatele tööde planeerimisel ja läbiviimisel tõsist väljakutset. Eleringi korraldatud riigihanke tööde teostamiseks võitsid ühispakumise osalenud Eesti ettevõtted AS EG Ehitus ja AS Scanweld ning UAB Alvora Leedust. EG Ehitus alustab töödega Paldiskist Keila suunal, Scanweldi töömaa on Keilast Paldiski suunal ja Alvora ehitab gaasitorustiku Keilast kuni olemasoleva Kiili liinkraanisõlmeni Sookaera külas.

55 kilomeetri pikkuse Kiili-Paldiski gaasitoru välisläbimõõt on 711 millimeetrit ja projekteeritud maksimaalne töörohk kuni 54 baari. Gaasitoru valmistatakse Venemaal Tšeljabinski tehases ning torumaterjali esimesed partiid jõudsid Eestisse augustis. Gaasitorustik keevitatakse kokku 12 meetri pikkustest sektsioonidest. Iga sektsioon kaalub sõltuvalt toru seina pakusest 1,8-2,6 tonni.

Gaasitrassi ristumiskohtades maanteed, raudteede ja jõgedega paigaldatakse gaasitoru horisontaalpuurimise meetodil spetsiaalsetesse kaitsehülssidesse. Puurimistööd kestavad järgmise kevadeni,

kokku on puurimistööde maht ligikaudu 1,5 kilomeetrit.

Balticconnectori projekti kohta saab lisainfot Eleringi kodulehelt: <https://elering.ee/balticconnector>

Vastab Asi EG Ehitus juhatase esimees Ahto Aruväli.

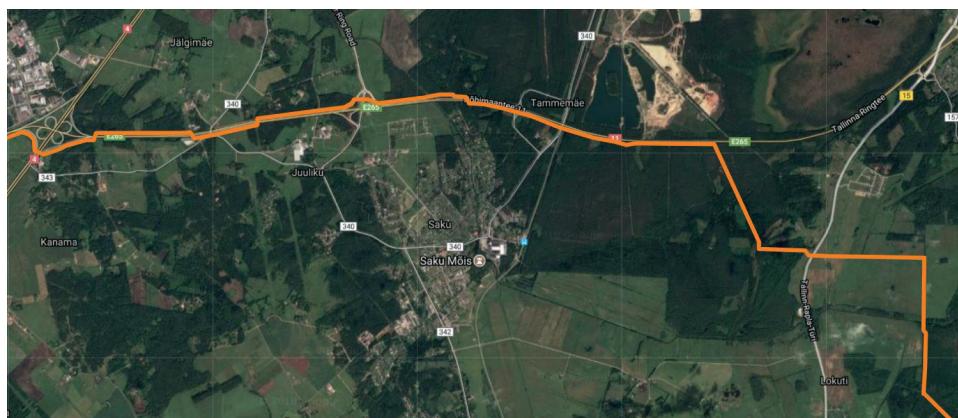
Mida peab Balticconnectori ehitusest teadma maaomanik?

Kõikide trassi äärde jäävate eramaaomanikega on juba ühendust võetud, antud tööde kohta selgitusi ja sõlmitud vajalikud kokkulepped. Tööd toimuvad kindla ajagraafiku alusel ning korraga kõigile maaomanikele ehitus muudatusi kaasa ei too. Töid tehakse lepingutega kindlaks määratud ajal, mahus ja standarditele vastavalt ehk ehitustööd toimuvad rangelt eelnevalt kokku lepitud trassikoridoris. Pärast tööde lõppemist korrastatakse loomulikult ka maa. Teeme kõik selleks, et maaomanike elukorraldust võimalikult vähe häirida. Kui maaomanikel tekib küsimusi, siis on kõik küsimused oodatud Eleringi infotelefonile või e-postile.

Mille poolest erineb Kiili-Paldiski gaasitrassi ehitus senistest gaasitorustike töödest Eestis?

Balticconnectori gaasitrassi ehitus on viimaste kümnendite suurim projekt, mis läbib pea 250 maaomaniku krunti ning viit erinevat kohalikku omavalitsust. On palju ristumisi erinevate kommunikatsioonidega nagu näiteks teed, jõed, raudteed, sideliinid. Ehitatava gaasitorustiku pikkus on 55 kilomeetrit, kokku tuleb torusektsioonide ühendamiseks teha ligikaudu 6000 suurt täpsust ja kõrget kvaliteeti nõudvat keevitust ning rajada gaasitorustiku korrosiooni kaitseks katoodekaitse.

AIN KÖSTER
Elering

Tulevase gaasitoru asukoht.

Koristame kõik koos Eestimaa puhtaks

Eestlaste eestvedamisel toimub 15. septembril globaalne maailmakoristuspäev, Eesti suurim juubelikingitus maailmale, mil korraga koristavad oma territooriumi miljonid inimesed 150 riigis.

Koristusaktisioonil osalejale on võimalus näidata eeskujul tervele maailmale, sest kümne aasta eest sai just siitsamast Eestist „Teeme Ära!“ koristuspäevast alguse ajaloo suurim kodanikuliikumine Lets Do It! World.

Selleks, et appi tulla, tuleb end kodulehel maailmakoristus.ee osalejaks registreerida. Spetsiaalsel registreerimisplatvormil on välja toodud koristuspiirkonnad, millega liituda – igaüks saab sobivaima valida. Registreerida on vaja, et iga koht saaks piisava hulga abikäsi ning kõik prügistatud paigad kenasti kaetud. Registreerida saab nii eraisiku, organisatsiooni kui sõpruskonnana, samuti võib püsti panna koristusaktisiooni kasvõi ainult enda seltskonnale. Viimasel juhul tuleb aga arvestada, et koristustalgu korraldaja peab jäätmete äraveo organiseerima ise. Koristuskohi saab üles anda ja kaardistada 26. augustini. Suurte prügipaikade info World Cleanup rakenduses on ääretult oluline, sest see prügikaart on aluseks nii maailmakoristuspäeva läbiviimisel Eestis kui ka globaalsele andmebaasile (World Waste Platform), mis koondab terve ilma prügi asukohad ja hulga.

Kõigile küsimustele saab vastused maaomandliku koordinaatori käest (täpsem info kodulehelt). Tema valdab informatsiooni ja leiab igale koristuspunktile talgujuhi – inimese, kes korraldab punktis vajamineva ning jälgib, et kõik sujus plaanipäraselt. Koristajal pole muud muret, kui tulla hommikul õigeks ajaks kohale, kuulata tähelepanelikult talgujuhi instruktsioone, pidada kinni ohutusreeglitest, nautida mõnusat koristuspäeva ja näidata maailmale, mida iga inimene tegelikult ära suudab teha. Kaasa tuleks võtta töö tegemise kaitsevahendid, joogivesi ja suupisted, et päeva jooksul ära ei nõrkeks.

Koristuspäev saab teoks koostöös EV100, kohalike omavalitsuste, RMK, Maanteeameti, maaomanike, jäätmekehtlustevõtete, toetajate, partnerite ja tuhandete puhtast loodusest hoolivate Eesti inimestega. Rohkem infot www.maailmakoristus.ee ja www.letsdoitworld.org. Teeme kingituse Eestile 100. sünnipäevaks – jätame tulevatele põlvetele võimaluse nautida ilusa Eestimaa rikkumata loodust!

KORRALDAJAD

Jaapani noored käisid Sakus külas

Juuli lõpus – augusti alguses olid Saku valla noortel teist korda külas eakaaslased Jaapanist Saku City`st. Tegemist on sõpruslinnade vahelise koostööprojektiga: Saku valla on Jaapanis sõpruslinn, mille nimi on samuti Saku. Sõprusleping allkirjastati 1. mail 2007. Noortevahetuse idee sai alguse juba mitu aastat tagasi, kuid esmakordselt käisid meie valla õpilased Jaapanis 2016. aasta sügisel. Noorteprojekti raames kohutuvad Eesti ja Jaapani õpilased kaks korda aastas, sügisel ja suvel. Sel suvel osales 15 noort Eestist ja 8 Jaapanist, lisaks mõlemast riigist saatjad.

Eesti noortele on Jaapani kultuuri õpe võrreldav vabaainega koolis. Jaanuarikuust saati osalesid huvilised Jaapani Klubi tundides Saku Gümnaasiumis ja Kurtina Koolis. Aprillis said nad jaapani keele algõpet ja mais selgusid need, kes osalesid suvises projektis ning sõidavad oktoobri lõpus vastuvisiidile Jaapanisse. Projekti pääsejad valiti aktiivsete klubiliste seast.

Jaapani külalised saabusid Eestisse 30. juuli õhtupoolikul ning Saku valla noored koos juhendajatega olid neil lennujaamas juba varakult vastas. Koos sõideti laagripaika – Paunküla Heaolukeskusesse. Esimesel õhtul tihedat programmi ei olnud – et külalised saaksid pikast reisist välja puhata.

Ajavahe ja reisiväsimus ei tundunud aga jaapanlasi segavat, kuna koos Eesti noortega mängiti võrk- ja jalgpalli hiliste õhtutundideni ja magamist tuli pigem meelde tuletada.

Projekti käigus tutvustati Jaapani noortele Eesti kultuuri ja põnevamaid vaatamisväärsusi. Külastati muu hulgas Tallinna vanalinna, Rakvere linnust, Viru raba ning erinevaid Saku valla asutusi. Laagris mängiti põnevaid mänge, toimus kultuure tutvustav õhtu, olid töötoad. Sai sõita paadi, vesiratta ning SUP-lauaga ning kõik noored haarasid sellest võimalusest rõõmuga kinni. Neli viimast ööd olid Jaapani õpilased Eesti peredes.

Osa laagris olnud noortest kohtub oktoobrikuus, kui Saku valla tiim sõidab taas Jaapanisse kultuuri ammutama. Eelmisel aastal Jaapanis käinud noorte emotsioone pole võimalik sõnadesse panna – kõik said juurde hindamatu kogemuse ja suurepärase kultuurielamuse.

Projektiga on plaanis jätkata igal aastal, võõrustades suvel jaapanlasi ja võimaldades meie valla noortel külastada sügisei Jaapanit. Programmis saavad osaleda 12–15-aastased Saku Gümnaasiumi või Kurtina Kooli õpilased, kes näitavad üles huvi Jaapani kultuuri vastu ning osalevad

Vallaraamatukogus uudistasid külalised Jaapani nurka. Foto: Inna Mikli

eelnevalt Jaapani Klubi tundides, mille kohta saab lisainfot noortekeskusest või koolist.

2018. aasta noorteprojekt korraldati Saku Gümnaasiumi, Kurtina Kooli, Saku Valla Noortekeskuse ja Saku Vallavalitsuse koostöös. Suvist noortevahetust aitasid läbi viia Merle Kants Kurtina Koolist, Anne Kuldmäe Saku Gümnaasiumist ning Liina Nigu ja Katre Kägo Saku Valla Noortekeskusest – suur kummardus kõikidele juhendajatele! Noortevahetuse sujuvale toimumisele aitas igati kaasa vallasekretär Siiri Raagmets, kes oli pidevas kirjavahetuses Jaapani esindajatega, aitäh!

KATRE KÄGO

Külalised ja vastuvõtjad Paunküla Heaolukeskuses. Foto: erakogu

Saku valla 10 000. elanik on väike **Miina Dreimanis**

Tallinna ümbruse valdades elanike arv kasvab. Nii ka Sakus: 2014. aastal suurenes valla ametlik, rahvastikuregistrisse kantud elanike arv 82, järgmisel aastal 100, siis juba 208 ning möödunud aastal 273 inimese võrra. Millal saab Sakust 10 000 elanikuga vald, oodata põnevusega juba tükk aega. Käesoleva aasta esimese kuue kuuga kasvas rahvaarv 127 elaniku võrra ning 1. juuli seisuga oli

vallakodanikke 9991. Ja siis, paari päeva jooksul, oli äkki neid, kes end sisse kirjutasid, päris mitu. Oli kaks äsja sündinut, oli üks pere, vanemaid inimesi. Muidugi oli ka neid, kes end välja möllisid. Vallasekretäri abi Annika Voosel vaatas hoolega dokumente, nii vallakantsleis tehtuid kui sinna Interneti teel saabunuid, kontrollis kella-aegu, liitis ja lahutas. Kontrollis veel. Selgus,

et 10 000. elanik on pisike Metsanurme tüdruk **Miina Dreimanis**.

Saarlased said metsanurmekad

Et perega tuttavaks saada, kutsus vallavanem Marti Rehema Dreimanised 14. augustiks, kui juunikuus sündinud Miina juba veidi kasvanud, Saku mõisa lõunale. Osalesid ka Annika Voosel ja siinkirjutaja. Vesteldes selgus, et Miina on päritolu poolest saare naine: tema ema Mare on pärit Valjalast. Sõrve juurtega isa Jaanis aga on kasvanud Kuressaares, temas on pisut isegi lätlaste verd. Kaks saarlast tulid Tallinna kooli, Mare õppis Tallinna Ülikoolis keskkonnakorraldust, Jaanis aga, nagu Saaremaa noorukite seas populaarne, Mereakadeemias tüürimeheks. Said kokku ja elasid päris mitu aastat pealinnas. Kuid kui 4 aasta eest sündis poeg Jakob, otsustasid vanemad, et laps peab kasvama oma majas, kusagil vaikselt kohas Tallinna lähedal, kus ilus loodus ja roheline ümbrus. Nii Mare kui Jaanis olid Saku vallas külas käinud – neil elasid siin head sõbrad. Sõbrad kiitsid, rääkisid, et Sakus on ilus, rahulik, kõik vajalik olemas, hea kool lähedal. Ka Marele ja Jaanisele meeldis. Nii sattusid nad Metsanurme – kolisid väikesesse uuslamurajooni, kus palju suuri puid, ilus ümbrus ja majahoovid mängivaid lapsi täis.

Rõõmsameelselt ja positiivselt meelestatud

Mare ja Jaanis on mõlemad 5-lapselisest perest. Nende õdede-vendade hulgas on mitmeid, kes elavad-töötavad piiri taga. Kuid Mare ja Jaanis on eluga Eestis rahul. Tõsi, Jaanis töötab tüürimehena Hollandi firmas, on kuu aega ära ja siis kuu kodus. Enne lapsepuhkust müügispetsialistina töötanud Mare on aga alati Eestimaal elanud. Ning väike Jakob on samuti rahul – kodutänaval ja lähiümbruses on palju sõpru, kellega mängida.

Marti Rehema uuris, kus Dreimanised käinud on, mis uutele elanikele Saku vallas meeldib, mis häirib, mis on hästi ja millest on puudus. Tahtis teada, mida nad vallas muudaksid. Selgus, et pere või mõni pere esindaja on käinud Metsanurme külakeskuses ja Männiku Wake-pargis,

spordikeskuses ja välijõusaalis... Noor pereema ja -isa nägid kõikjal ilusat ja head, kiitsid ümbrust, olid nii koduküla kui vallaga rahul. Kiitsid Jakobi lasteaiaühma ja Päiksekillu lasteaeda üldiselt, meenutasid, et ka Saku Sofis oli nende pojale väga tore. Kriitikat oli neilt raske välja pigistada, pika mõtlemise peale ütlesid vaid, et spordikeskus võiks veelgi suurem olla, et kohvikuid võiks olla rohkem.

Väike Miina oli mõisas hästi rahulik. Pisike Jakob, kel lõunasöögi ajal kindlasti igav hakkas, suutis seda kenasti varjata, käitus meeldivalt, oli sõbralik, viisakas, heatujuline. Ning Mare ja Jaanis olid äärmiselt positiivselt meelestatud. Nii sugune on siis Saku Valla 10 000. elaniku Miina Dreimanise pere.

Perele jäid sellest lõunasöögist

Vallavanem Marti Rehema (vasakult), Jaanis, Miina, Mare ja Jakob Dreimanis ning vallasekretäri abi Annika Voosel jõudsid Saku mõisa Konjakisaalis enne lõunasööki ühispil-di teha.

Dreimanised Metsanurmes koduhoovis. Fotod: Inna Mikli

mälestuseks valla viir ja mõned valla sümbolikaaga suveniirid. Pisike Miina sai aga kingituseks Saku keraamiku Hedwig Seaveri poolt spetsiaalselt selleks sündmuseks valmistatud taldriku ja tassi. Need jääd väiksele tüdrukule meenutama, et ta on Saku valla 10 000. elanik, ka siis, kui ta suureks kasvab, kui ta on ise ema ja vanaema.

INNA MIKLI

Omanäoline ettevõtte Männiku külas – libedarada

Tallinnast Sakku sõites näeb Männiku külas tee ääres silt, mis juhhib üle raudtee ja annab teada, et kilomeetri kaugusel on libedarada. Kohale sõites selgub, et libedarada kuulub OÜ-le Autosõit. Ettevõtte alustas tegevust 2002. aastal Tartus, Illimar Maasing ja Indrek Madar korraldasid seal alarmsõidukijuhtide koolitusi ning professionaalsete juhtide täiendkursusi. Täna on väikefirmast saanud ettevõtte, mis pakub koolitusi nii esmase juhiloa taotlejatele kui lõppastme koolituse soovijatele, nii neile, kes tahavad sõita mootorratta, veoki ja haagisega, kui professionaalidele, kes vajavad ametikoolitusi. Oodatud on alarmsõidukijuhid, liiklusreguleerijad, VIP kolonnide saatjad ja veoautojuhid, kes soovivad täiendõpet. Firma tegeleb ka laste liikluskasvatusega, õpetab jalgrattureid ja mopeedijuhte. Ettevõtte tegutseb Tallinnas, Tartus, Rakveres, Jõhvis, Aseris, Paines, Haapsalus, Pärnus, Viljandis, Võrus, Jõgeval, libedarajad on Tartus, Aseris ja Männikul.

Männikule jõudis ettevõtte 2005. aastal. Seal, Karjääri teel Masina kinnistul, on firmal õppeklassi ja kontoriga hoone, mitu autot, nii sõidu- kui veomasinaid, ja suur lage plats, kus sõitmist harjutada. Seal ongi libedarada, mis eemalt vaadates jätab tavalise asfaltkattega väljaku mulje. Tegelikult on kate veidi teistsugune ja kastest saab seal luua tingimused, mil auto käitub nagu libedale sattudes. Libedarajal käivad sõitmas esmaste ja „päris“ lubade taotlejad, kuid tulla võivad ka kõik teised – et oma sõiduoskusi lihvida ja aimu saada, kuidas auto ekstreemsetes tingimustes käitub. Koolitustel

õpetatakse, kuidas ohtlikke olukordi vältida, ja kuidas juhul, kui see pole õnnestunud, halbu tagajärgi minimaliseerida. Harjutatakse kurvis pidurdamist, külglibisemise ajal toimimist, takistusest ümbersõitu, käitumist juhul, kui loom teele jookseb. Koolitustel osalejad saavad aimu, kuivõrd ka vähene kiiruse lisamine auto käitumist muudab.

Majas õppeklassis on tool, millel sõites saab selgeks, mis tunne on äkkpidurduse korral. Kiirus on sel toolil väike, seda enam üllatab pörke tugevus. Otsekohe saab aru, miks turvavöö on vajalik.

Illimar Maasingu ja Indrek Madari sõnul põhineb nende libedakoolituste süsteem Põhjamaade eeskujul. Nad väidavad, et Soome Liikenneturva korraldas 1994. aastal põhjanaabrite juures läbi viidavate analoogsete kahepäevaste kursuste kohta uurimuse. Selgus, et kursuste tulemusena vähenes liiklusõnnetustes tekkinud kahju 65% ja liiklusõnnetuste arv 40%. „Need kursused ei tee osalejatest rallisõitjaid, vaid annavad teoreetilise ja praktilise põhja, et turvaliselt tööle-koju jõuda,“ kinnitavad Illimar Maasing ja Indrek Madar.

INNA MIKLI

Libedasõitu saab harjutada Männiku külas Karjääri teel.

Fotod: Inna Mikli

Oh üllatust!

Sain autojuhiloa 17aastaselt. Igapäevaselt olen roolis viimased 20 aastat. Kaks korda päevas ka tipptunni ajal. Olen sõitnud võõrastes suurlinnades ja piiranguteta kiirteedel. Mis seal varjata – pean end osavaks autojuhiks. Õigemini – pidasin.

OÜ Autosõit juhid Illimar Maasing ja Indrek Madar keelitasid libedarada proovima. Noh, mis seal ikka! Alguses oli roolis Indrek, mina turvaliselt kaasreisija kohal. Asjatundja näitas, kuidas auto libedaga käituda võib – alguses veidi väiksema, siis juba suurema kiirusega. Oli hoopis omamoodi olukord – veidi ohtlik ja seetõttu muidugi eriti põnev.

Istusin rooli, Indrek rääkis, kuidas ja miks. Aga siis, kui libedale jõudsim, tegid mu käed-jalad midagi ootamatut: käed pöörasid rooli liiga hoogsalt, parem jalg hüppas pidurile, kuigi ei tohtinud. Auto sattus külglibisemisse ja keeras saba sõidusuunda. Tegin veel ühe ringi. Ja veel ühe ... Tulemus oli ikka sama. Vaat sulle head autojuhti!

Sakus, Tallinnas või Männiku teel ilmselt kuigi sageli libe ei ole. Kuid Männiku teel on vastassuunavööndis ehk minu rajal kihutav möödasõiduga hiljaks jäänud uljaspea mu mitu korda kraavipervele pressinud. Ka talvel. Kindlasti tuleb selliseid juhuseid veel. Kui siis tuiskab või on must jää, on tulemus ettearvatu.

Päris kasulik oli näha, kuidas auto ekstreemolukorras käitub, ja teada saada, et ma polegi nii osav autojuht.

INNA MIKLI

Ka vallavanem Marti Rehema käis libedarada proovimas. Kõrval juhendab Indrek Madar.

Saku Mõisas on taas puhumas uued tuuled

Viimased kolm aastat on Saku mõis olnud uuenduste rajal – 2016. aastal avati restoran Von Sackenmeck ning mõis sai uue katuse, 2017. aastal valmis restorani terrass ja avati avalik majutus Booking.com portaalis. Käesoleval aastal sai mõis uue pargipoolse terrassi trepi ning alustati õllespaaprojektiga.

Oktoobris valmiv Saku Mõisa ÕlleSPA ei ole päris selline spaa, millega me siin Eestis harjunud oleme. Tegemist on teistmoodi kontseptsiooniga, mis sisaldab 1–1,5 tundi kestvat õllevanni-protseduuri. Protseuur koosneb 2–3 komponendist: poore avav saun (soovitav, kuid valikuline), 25 minutit õllevannis ja 35 minutit lõõgastust hubases kaminasaalis. Käsitsi tehtud saarepuidust õllevanni sisaldab puhast vett, tumedat ja heledat õlut ning pärmi, linna-sejahu ja humalat. Õllevanni protseduur on nahale ja kehale tervisliku toimega, lõõgastab pingeid, pakub nii kehale kui vaimule turgutust ning toidab keha rikkaliku B-vitamiinide kompleksiga. Õlle joomine on kogu spaas viibimise vältel hinnas, kogus sõltub külalise soovist. Kuna õlu sisaldab rohkelt B-vitamiini, on mõõdukas koguses õlle tarbimine tervisele hea ja soovitatav.

Saku õllespaas asub mõisa keldrikorru-sel, kasutuses on 2 spaaruumi. Mõlemas spaa osas on saun, dušš, riietusruum, hubane puhkeruum biokaminaga. Üks osa on mõeldud eraklientidele – ruumis on kaks 2 inimese vanni. Teine osa on äri- ja grupikliendile ning seal on suur vann 6 inimesele.

Õllespaas vannide juurde paigaldatud õllekraanidest tuleb nii tumedat kui heledat vaadiõlut ning õllesõber saab erinevaid

Sel aastal valmis Saku mõisa pargipoolse terrassi trepp. Oktoobris saab mõisa õllespaas võtta õllevanni. Õlle joomine on kogu spaas viibimise vältel hinnas.
Foto: Ines Arna

sorte pudelis kaasa osta. Lisaks on spaas müügil õllest tehtud keha- ja juustehool-dustooted. Külalistel on võimalik tellida oma spaas viibimise ajaks suupisteid. Need, kellel üldse õllesoont ei ole, saavad loomulikult ka muid jooke juua.

Õllespaas avamine toob kaasa võimaluse aastaringiselt mõisas majutuda ning restorani külastada. Siiani väga palju kiitust saanud mõisa restoran Von Sackenmeck uuendab oma menüüd 4 korda aastas, igal aastaajal valmistab mõisa peakokk Vitali Metsaluik taas uued ja hooajaga sobivad hõrgud road. Sügisest on saadaval ka spetsiaalselt välja

töötatud 3-käiguline õllemenüü, spaasse saab tellida erinevaid suupistevaagnaid.

Uute teenustega tekivad mõisas ka uued ametikohad ning kõik, kel soovi oma kodu-vallas tööd leida, on oodatud kandideerima. Plaanis on palgata kaks kokka, koristaja, kaks spaa administraatorit, ööadministraa-tor ja ka turundusjuht, kes jääb asendama lapsepuhkusele minevat mõisa tegevjuhti.

Anname täpse Saku Mõisa ÕlleSPA avamise aja kindlasti ka Saku Sõnumite vahendusel teada, et kõik huvilised saaksid uudistama tulla!

INES ARNA, Saku Mõisa tegevjuht

Saku
Huvikeskus
HOOAEG 2018 - 2019

Registreerumine huviringidesse al **5. septembrist kl 10**
digiavaldis: **sakuhuvikeskus.ee** või paberil Teaduse 1, Vallaraamatukogus

KÄSITÖÖ
KERAAMIKA
KUNST

TEATER
MUUSIKA
TANTS

MUDELISM
TEHNIKA
ROBOOTIKA
IT

MÖTTE-
MÄNGUD
JA
MUUD

RAHVA-
KULTUURI-
KOLLEKTIIVID

info

www.sakuhuvikeskus.ee

FB: www.facebook.com/SakuVallaHuvikeskus/

info

Liina Hendrikson, tel 50 69 551

Maria Mänd, tel 53 016 480

mail: huvikeskus@sakuvald.ee

Meenutasime 50 aasta taha jäänud kooliaega

50 aasta eest, 1968. aasta kevadel, lõpetas minu klass Saku 8-kl. Kooli. Möödunud aastatega on palju muutunud meie endi elus, aga veel rohkem Saku koolielus – ikka paremaks. Soov taas kohtuda oli suur. Kersti Veskimets, kooli ajal Kersti Kilu, kutsus meid kõiki 7. juulil Kiisale oma lapsepõlvekoju. Lõpetajaid oli 27, neist jõudis kokkutulekule 15. Jõudsin ka mina, nende klassijuhataja.

Kohtusime hästikorrastatud kaunis päikeselises aias, kus Kersti oli katnud varju alla rikkaliku peolaua. Olime talle selle eest ülimalt tänulikud. Viimasest kohtumisest oli möödunud aastaid, kuid üsna pea tundsin end ühtse perena ja läks mälestuste heietamiseks. Huvitav oli see, et need, kes kooli ajal ei julgenud üldse oma mõtteid avaldada, rääkisid nüüd kõik südamest ära. Mis aga veel ütlemata jäi, lubasid järgmisel kokkusaamisel kindlasti ära öelda – kui veel meeles on.

Meenutasime meie hulgast lahkunud 7 tüdrukut-poissi. Rääkisime endast. Kuigi kõik on juba pensionialised, selgus, et pooled käivad veel tööl.

Klass alustas kooliteed õpetaja Heli Luigelahega, 3.-4. klassis oli õpetajaks Helge-Mai Lehtla ning alates 5. klassist olin klassijuhataja mina. Direktoriks oli alguses Anna Järv, viimastel aastatel Vello Juurik. Õpilasi oli tol ajal vähe, aga ruumi veel vähem. Meie kooliajal valmis 3. juurdeehitus, uus helge ja valge osa keemia- ja füüsikakabinetiga.

Muidugi juhtus koolis nii mõnigi „äpardus“. Näiteks läks ukسلukk katki ning

Saku kooli 1968. aastal lõpetanud lend ja klassijuhataja Alma Kallion sel suvel Kiisal. Foto: Kersti Veskimets

õpilased ja õpetaja ei saanud tundi minna. Ukselukk koos lingiga maksis 4,50 rubla, süüdlasel tuli see asendada. Kui suur aknaklaas puruks läks, tuli see tellida Järvakandi klaasitehasest. Klaas maksis 13 rubla, lisaks veel paigaldamine. Äpardusi oli pidevalt, enamasti pidid süüdlased oma teo heastama. Kokkutulekul selgus, et mõned äpardused olid 50 aastaks saladuskatte alla jäänud. Kuidas heastada, kui pole enam neid kohtigi – pole neid klassiruumi, kooliaeda! Isegi paljusid õpetajaid enam pole.

Meenutasime, kuidas 1967. aasta augustis oli suur torm. Kooli ümbrus oli lage, kõikjal maha langenud puud. Kuid 1. septembriks oli taas kõik korras. Koolimaja

ees kiviktaimlas õitsesid kirevad sügislilled, nende eest hoolitsesid mõned meie tüdrukud.

1960. aastail oli aeg, mil õpetaja võis õpilasele puudulike teadmiste eest vabalt „2“ välja panna. Kolme puuduliku hindega jäi klassikursust kordama – õpilane „sitsis“. Ka meie klassi tuli igal aastal sitsijaid, ühel aastal isegi kuus. See polnud tookord suur häbi ei lastele ega nende vanematele.

Oli ka õpiraskustega lapsi, kuid enamik olid laisad. Mäletan, kuidas üks meie õpetaja teatas kolleegidele, et tema tahab oma poja laiskuse pärast sitsima jätta. Jättiski. Hiljem lõpetas see poiss Tallinna Polütehnilise Instituudi (täna Tallinna Tehnikaülikool). Sitsijate hulgas oli ka mõlumehi ja tegutsejaid.

Sel ajal oli koolis olulisel kohal töökasvatus. Igal aastal tuli teha 30 ÜKT ehk ühiskondlikult kasuliku töö tundi, lisaks tuli korda pidada, ruumid pühkida ja pesta, küttepuid ahjude ette tuua. Kõige rohkem oli tööd kooli aiandis, peaaegu olematust aialapist sai meie klassi kooliaja lõpuks direktorite Järve ja Juuriku, õpetaja Evald Pootsi, aiatädi Linda Kaljase ja aiapapi Kaljase ning õpilaste ühistöö tulemusena suur tootmisaiand. 1967. aasta Moskva Rahvamajanduse Saavutuste Näitusele valiti meie kool, ettekande tegi Kersti Kilu.

Tookord oli palju võistlusi, meie klassi viimane kooliaasta möödus võistluste tähe all. Olid klassisisised võistlused, klassidevahelised spordi-, seinalehtede, sanitaarsalkade, õppeedukuse, ühiskondliku töö võistlused, pioneeriorganisatsiooni rivi- ja lauluvõistlused, maastikumängud, sügisel

50 aastat tagasi ehk 1968. aastal lõpuaktusel. Foto: erakogu

kartulivõtmise võistlused Saku sovhoosi või Kurtna põldudel. Võitjat autasustati aukirja või ekskursiooniga.

Olid ka rajooni ja vabariiklikud võistlused. Viimase aasta tähtsaim oli sügise-ne Oktoobrirevolutsiooni 50. aastapäeva tähistamise võistlus. Selleks õpiti üle 50 isetegevusliku etteaste. Kõik esinejad said albumi, mille kaanele oli suurelt trükitud number 50. Kersti näitas meile oma albumit, kus igasuguseid au- ja tänukirju oli hulgi.

Igaüks meist mäletas erinevaid võistlusi, meenutasime neid suure huumoriga. Näiteks kuidas kool sai vabariiklikus sotsialistlikus võistluses 1. koha ja 600 rubla, mille eest osteti klaver. Kuidas 7. klassis vanarauda kogusime: saime 6,6 tonni ning klassile 64 rubla ja 5 kopikat. Kool sai kokku 50 tonni ja vabariigis esikoha. Poisid rääkisid, kuidas nad metsas käisid ja mõnele sealt leitud vanarauakolakale oma klassi sildi peale panid. Kuid järgmise klassi poisid asendasid selle enda sildiga. Lõpuks siiski õiglus võitis.

Mälestusi oli ka makulatuuri kogumise võistlusest, kus arvestus käis iga õpilase kohta eraldi. Kogutud paber tuli kooli aiandi töötuppa viia, kus mõni ÜKT tegi ja sidus selle korralikult pakkideks. See oli

põnev töö, sest paberikuhjas oli ka vana-aegset ehk keelatud kirjandust. Nii mõnelgi ununes lugedes pakkide sidumine.

Meenutasime õpetajaid. Kõige rohkem oli juttu Edmund Hermast, kes oli nii huumorikas, et tihti ei saanudki aru, kas ta jutt oli tõsi või ei. Tänapäeval on mees tema ütlus, et kui tekib küsimus, kas kirjutada kokku või lahku, siis kindlasti lahku. Tänapäeval pole probleem kolm sõna kokku kirjutada!

Meenutasime, kuidas me 25-kohalise koolibussiga plaanilisi ekskursioone tegime. 5. klassis käisime Järvakandi klaasitehases, Vändras Kurgjal, Pärnus, Haapsalus. 6. klassis sõitsime Lõuna-Eestisse, ööbisime telkides. 7. klassis käisime Põhja- ja Ida-Eestis, Peipsi ääres. 8. klassis oli ekskursioon Saaremaale ja selleks oli vaja „propuskit“, kus iga õpilase andmed, direktori allkiri ja kooli pitser all. Kui kool läbi, oli kõikidel õpilastel Eestimaast hea ettekujutus.

Kuus tundi kadusid imekiiresti. Kuigi päike säras kõrgel, oli paljudel vaja rongile minna. Meie kokkusaamine jäi meelde kui südamlilik soe päev päikeselise Kerstiga.

ALMA KALLIÖN

Eha Talts (tookord Hiiesalu, taga) ja Kersti Veskimets (Kilu) Saku kooli aiandis tööl. Foto: erakogu

Tuljakust, seljakarvadest ja liigutuspisaratest

Selle eest ei maksta, igasugune motivatsioonipakett puudub, aga on üks koht, kuhu sa tahad õhtul ka pärast väsitavat tööpäeva minna. Sa teed seda kõigiga koos, sind ei tõsteta eraldi esile, saad kiita, kui sulandud massi. Igaüks mõnekümnest kaaslasest on valmis nagu pereliige vajadusel su muret kuulama ja enda oma sulle usaldama, aga siis te teete midagi koos, mis jätab iga mure väiksena oma aega ootama. Neil hetkedel, kui olete saanud õpitut kuulajatele esitada, oled sa tundnud, kuidas seljakarvad tõusevad. Ja kuidas neelamine ei aita liigutust mätta ning päev on jälle koos rõõmsa pisaraga korda läinud.

Jah, sina, kes oled varem Tuljakus laulnud, oled seda tundnud. Me kutsume sind koori tagasi! Nüüd on kõige õigem aeg ka uutele liitujatele, kes kaua end vabandanud ja tagasi hoidnud. Kohe algab uus hooaeg uue dirigendiga. Ees ootav repertuaar on samuti uus nii aastakümneid laulnule kui täna liitujale – võtame ette teekonna järgmisel suvel toimuva suure laulupeo suunas. Lisaks on tulemas kontserte, mis annavad võimaluse end lauljana arendada.

Tuljaku uueks dirigendiks on Tiina Sooba. Astus sisse ja tuba säras. Rääkis, et

koges omal nahal Saku Lastemuusikakooli vundamendi tugevust, kui asus õppima Eesti Muusikaakadeemiasse. Esimese kursuse lõpus kutsuti Tiina juhutama Tallinna Tehnikaülikooli Akadeemilist Naiskoort. Esialgu dirigendiks, kuid peagi seisis ta selle koori ees juba peadirigendina. Mõned aastad hiljem, 2005, omandas Tiina Sooba professor Ants Üleoja juhendamisel Eesti Muusikaakadeemias magistrikraadi koorijuhtimises. Viimased 20 aastat on Tiina juhatanud oma loodud ja laulupeol alati valikkooride hulka kuuluvat kammerkoort Studium Vocale. See koor on täna talle üks suur armastus, aga ka vastutus. Tiina juhendada on veel Luminori segakoor ja alates sellest sügisest lisandub segakoor Tuljak.

Edasiste plaanide osas on Tiina Sooba suunanud rangelt paigas. Tuljaku eesmärk on saada laulupeole ja selleks tuleb alustada kohe sügisel. Esimene proov toimub 3. septembril ja esimene partiide õppimise laulupäev on laupäeval, 8. septembril. Päev algab Eesti ühe parema hääleseadja Leelo Talviku koolitusega hääleaparaadi õigest kasutamisest ja lahtilaulmisest, mis saab olema sündmus omaette. Uuel hooajal on uus lähenemine, uusi laule tutvustatakse ja

Tuljaku uus dirigent on Tiina Sooba. Foto: erakogu

õpitakse intensiivselt. Nii saavad need hästi selgeks ja on suviseks laulupeoks juba „vanad tuttavad lood“. Suvise laulupeo repertuaari peab dirigent tõeliseks väljakutseks.

Võta väljakutse vastu, liitu meiega, arenda ennast ja saa enda üle üks vägev võit juurde!

TANEL OTS

Saku Valla Spordikeskuse teenuste hinnad muutusid

Saku Valla Spordikeskuses toob uus hooaeg kaasa mitmeid muudatusi teenuste hinnakirjas, mõned neist on põhimõttelised ja teised korrektiivsed. Viimati muutusid hinnad 2015. aastal ning seetõttu vajab ka spordikeskuse hinnakiri turusituatsioonist lähtuvalt kaasajastamist ja ülevaatamist.

Spordikeskuse kasutuskorralduse ühtlustamiseks ja õhtustel kellaaegadel ülekoormuse hajutamiseks on kehtestatud pikem saunadeta soodusaeg (kell 06.30–16.59) ja tavaaeg (kell 17–22). Pileteid müüakse kuni kella 21ni. Õppeperioodil on ujula kell 8–14 broneeritud koolitundideks.

Vald peab oluliseks oma kodanikele soodsamate sportimisvõimaluste loomist, seega on vallaelanike 10 korra kaardid (kehtivusaeg 1 aasta) ja kuukaardid endiselt soodushinnaga. Soodushind kehtib klientidele, kelle rahvastikuregistri järgne elukoht on Saku vallas.

Uuest hooajast on spordikeskuse pilete kasutusaeg piiratud: nii ujulas kui jõusaalis saab kella unustada ja kasvõi terve päeva sportida.

Uus toode spordikeskuse hinnakirjas on isikupõhine kuukaart, mis kehtib 30 päeva.

Treeningalaste eesmärkide saavutamiseks on endiselt võimalik liituda jõusaalis väikegrupi treeningutega Liis Marian Toomse juhtimisel ning küsida nõu personaaltreenerilt Erkki Murakalt. Mõlema treeneri kontaktid leiab spordikeskuse kodulehelt

Õpilastel, kel vanust 14 aastat ja rohkem, üliõpilastel ja pensionäridel on esmaspäevast reedeni kell 6.30–16.59 ning laupäeval ja pühapäeval kell 10–13.59 jõusaali

sissepääs tasuta. Oma staatuse kinnitamiseks on vaja õpilaspilet, üliõpilaspilet või pensionitunnistus kaasa võtta.

Kõik varem soetatud piletid kehtivad kuni kasutuskordade lõpuni. Spordikeskus jätkab koostööd SportID keskkonnaga. Samuti saab laadida kordasid ID-kaardi

peale ning kulunud kehtivad magnetkaardid välja vahetada.

Uuendused hakkasid kehtima 1. augustil. Kindlasti võtab harjumine veidi aega, kuid koostöö viib edasi.

Lisainfo www.sakuvallasportikeskus.ee
LAURA VIIRJOJA

JÕUSAAL	E-R 17.00–22.00	Soodusaeg E-R 6.30–16.59 (saunadeta)
Üksikpilet	4.00	3.00
Sooduspilet	2.50 L,P 10.00– 13.59 Tasuta	Tasuta
10 x kaart	36.00	27.00
10 x kaart (vallaelaniku soodushind)	32.00	24.00
10 x sooduskaart	22.50	
Kuukaart	48.00	
Kuukaart (vallaelaniku soodushind)	30.00	

Sooduspilet ja sooduskaart kehtib õpilaspileti, üliõpilaspileti ja pensionitunnistuse alusel.

Õppeperioodil on ujula broneeritud 8.00–14.00.

UJULA	E-R 17.00–22.00	Soodusaeg E-R 6.30–16.59 (saunadeta)
Üksikpilet	5.00	2.00
Sooduspilet	3.50	1.80
Perepilet	12.00	10.00
Laps kuni 6 a	Tasuta	Tasuta
Vesiaeroobika pilet	6.00	
10 x kaart	45.00	18.00
10 x kaart (vallaelaniku soodushind)	40.00	16.00
10 x sooduskaart	31.50	14.00
10 x vesiaeroo- bika kaart	54.00	
10 x vesiaeroo- bika kaart (vallaelaniku soodushind)	48.00	
Kuukaart	60.00	
Kuukaart (vallaelaniku soodushind)	42.00	

Staadion uueneb

Saku Gümnaasiumi juures olev kunstmurukattega staadion uueneb – 2008. aasta novembris avatud jalgpalliväljakut on 10 aasta jooksul nii palju kasutatud, et vana kate on kulunud. Ümbervahetamise käigus saab staadion veelgi paremaks: paigaldatakse kummisegust pehme 4 cm paksune aluskiht ja endisest kvaliteetsem kate. Tööde tähtaeg on 18. septembril. Foto: Inna Mikli

Kurtna kooli jõusaali uued hinnad

Augusti algusest alates on muutunud ka Kurtna kooli jõusaali kasutamise hinnad. Jõusaal on avatud E–R ja P kell 16.00–21.30 ning saali kasutamisaeg ühe piletiga on kaks tundi.

- Tavapilet 2.50
- Sooduspilet 1.50
- 10 korra tavapilet 22.50
- 10 korra sooduspilet vallaelanikele 20.00
- 10 korra sooduspilet õpilastele, üliõpilastele, pensionäridele 12.00
- Õpilastele, üliõpilastele, pensionäridele kl 16–18 tasuta

Marten Männi krooniti Ski GP1 klassi jetisõidu Põhjamaade meistriks

Nädalavahetusel toimusid Pärnus tänavused jetisõidu Põhjamaade meistrivõistlused, mis olid ühtlasi ka Piston Racing Eesti meistri- ja karikavõistluste teiseks etapiks. Freetime Racing ja Stingray Extreme koostöös korraldatud võistlusel oli esindatud üle 10 riigi pea 100 võistlejaga, mitmes klassis olid stardis jetisõidu MM-sarja tipp tegijad. Saku noormees Marten Männi osales klassides Ski GP3 ja Ski GP1, viimane on tema n-ö põhiklass ja seal tuli ta tänavuseks Põhjamaade meistriks.

Pärnu jões sõidetud võistlust iseloomustasid muutuvad tingimused. Kui laupäeval sõideti päikesepaistes ja suhteliselt vähe- se lainega, siis pühapäevase kolmandas sõiduvoorul ajal kimbutasid hoovihmad ja tugevad tuuleilid. Laupäeval sõidetud kahes esimeses sõiduvoorul ei andnud Kommanderi jetil sõitnud Marten Männi teistele suurt võimalust, võitis ning see andis viimaseks vooruks seisu, kus liigseid riske võtma ei pidanud. Viimases sõiduvoorul, kus olud olid väga keerulised ja kohad pidevalt muutusid, lõpetas Marten teisel kohal. Sellest piisas, et kindlustada endale tänavune Põhjamaade meistritiitel klassis

Marten Männi stiilinäide. Foto: Karola Koopuu

Ski GP1.

“See on super äge, et selline võistlus meile siia toodi. Võistelda kodus Põhjamaade meistritiitli nimel, koduste fännide ja toetajate ees, oli võimas tunne ja andis mulle palju juurde. Esimesed kaks sõitu laupäeval olid lihtsamad, kuna vesi oli siledam. Pühapäeval tuli mere pealt korralik laine ja kivist kalda pealt lõi see jõe tagasi, nii tekkis olukord, kus laine lõi ühelt ja teiselt poolt. Ega kusagil mujal polegi selliseid olusid olnud. Ma teadsin kindlalt, kus ma asetsema pean, et kokkuvõttes võita. Paraku oli täna nii, et need, kes rohkem riske võtsid,

need ka eksisid. Uue Kommanderi jeti oleme saanud selliseks, nagu oleme tahtnud. Nüüd saame siit hakata kiirust arendama. Seni harjusin uue jetiga, mis käitub hoopis teistmoodi, ja täna sõidus saavutatud teine koht näitab, et selle jetiga saab sõita igasugustes oludes. Siit saab ainult paremaks minna,” rääkis Marten Männi pärast võistlust.

Ski GP3 klassis, mis ei ole tema põhiklass ja kus sõitmisel oli pigem treeningu eesmärk, oli Marten Männi kuues.

MARGUS KIIVER

Marten Männi meeskonna pressiesindaja

Porter Racingu noored võitsid Eesti meistrivõistlustel kõrgeid kohti

21. ja 22. juulil toimusid Kiviõlis maastikuratta Eesti meistrivõistlused olümpiakrossis, Porter Racing oli esindatud 5 noorsportlasega. Parima tulemuse sõitis välja Rait Ärm, kelle hooajaplaanid lõi mai lõpus segamini ranglumurd. Koos treener Janek Järvaga otsis ta võimalusi, kuidas taastumise kõrvalt võimalikult efektiivselt treeninguid jätkata. Juulis tagasi rattale naastes suudeti vorm viia sellisele tasemele, et Kiviõlis õnnestus Rait Ärmil meesjuunioride klassi Eesti meistri tiitel kindla eduga välja sõita. Samas sõidus sai Rando-Marten Evendi ühtlase tugeva sõidu ja sportlikku õnne najal 3. koha. M16 klassi (kuni 16aastased) II koha sõitis välja Henry Grünberg. Treener Janek Järva ütles, et on Henry tulemuse üle positiivselt üllatunud: „Henry oli kerge jalga ja hea minek“. M14 klassis võistelnud Johann Mattias Puuorg sai kindlasti lisamotivatsiooni meistrivõistluste 4. koha välja võitlemise emotsioonist. Porter Racingu ainus naisiesindaja Silvia Türkson läks N16 starti kindlasti suurte ootuste ja eeldustega heidelda poodiumikoha

XCO MJ Eesti meister on Porter Racingu võistleja Rait Ärm, III koha sai klubi- kaaslane Rando-Marten Evendi. II kohale tuli Joosep Mesi. Foto: erakogu.

eest. Sõidu käik päädis finišiprotokollis 5. kohaga.

Porter Racingu noorte treener Janek Järva jäi treenitavate sõiduga rahule ja tõdes, et kõrgemad Eesti meistrivõistluste

poodiumikohad on kindlasti väärt vers- tapostid ja annavad võimalusi esindada Eestit ka Euroopa meistrivõistlustel.

PRIIT GRÜNBERG

Ka sisaliku tee kivil jätab jälje

Vananemine on vältimatu, sellele ei ole alternatiive, kuid ka vananemise protsessi on võimalik nautida.

Juba üle 20 aasta saavad Harjumaa eakad augustikuu teisel laupäeval Ääsmäe looduskauil külaplatsil kokku. Ürituse algataja on esimestest kordadest alates Olvi Suurkütt Saue vallast, temal on südamesoojust ja tegutsemistahet jätkunud tänaseni. Ta on MTÜ Harjumaa Pensionäride Ühendus (edaspidi PÜ) juhatuse esimees, tegus edukas juba mitu aastakümnet.

Saku valla eakad on osalenud Ääsmäe eakate päeva üritusel juba mitmeid aastaid küll tantsides, küll lauldes, küll pealtvaatajana. Meil on vedanud, et peo asukoht on naabervallas, nii oleme alati osa võtnud. Hea on kohata vanu ja uusi tuttavaid, et meenutada olnud ja unistada tulevast.

Rõõm on tõdeda, et meie toimekaid eakaid on maakondlikult märgatud ja tunnustatud. Nii ka sel korral. 11. augusti päikeselisel päeval tunnustati Saku PÜ Elukaar esimeest Jüri Soomet, kes on

olnud aastaid Harjumaa PÜ juhatuse liige. Tubli töö eest eakate kohaliku elu sisukaks muutmisel tänati Kajamaa Meelespea esinaist Elve Viitameest ja aktivisti Ilme Villot. Tunnustati seltsingu Ki-Ku-Ta-Ro PÜ esimeest Arvo Randerit ja juhatuse liiget Heljo Jürist, kes on hoolt kandnud eakate tähtpäevade meelepidamise eest. Tänukontserdi kõigile tublidele eakatele ja nende peredele andsid Kalle Sepp ja Tarmo Sillaots. Tantsujalad panid kõpsu Nõmme akordionistide ansambel Amülett ja üllatajad, seeniortantsurühm Märjamaalt.

Harjumaa eakate suured tänud kuuluvad meie valla ettevõttele Ad Libitum, kes on helindanud seda üritust juba mitme aasta vältel. Samas tänati ka Kiisa Rahvamaja töökas kollektiivi, kes oli abiks nii jõu kui nõuga. Üritusele pani rahalise süstiga öla alla Harjumaa KOP (Kohaliku Omaalgatuse Programm), kes toetas MTÜ Harjumaa PÜ projektitaotlust.

Elame veel!
MARIANNE ÖUN

Päevakeskuse uus hooaeg

Saku Päevakeskus on alustamas uut hooaega. Kavas on jätkata mitmete seniste toimetustega, samuti on plaanis uusi tegevusi ja ettevõtmisi.

Kahel hommikupoolikul nädalas jätkab kooskäimist kohviklubi, mis annab huvilistele võimaluse kohvitassi juures mõnusasti juttu vesta. Füüsilist vormi aitavad hoida võimlemisring ja regulaarsed jalutuskäigud, häälepaelad saavad silitamist lauluringis. Näpuosavuse ja leidlikkuse rakendamiseks hakkame ka sel hooajal korra nädalas koos meisterdama ja käsitööd tegema. Kindlasti võtame aasta jooksul ette mõned vahvad ühised väljasõidud, samuti peame meele olulisi tähtpäevi.

Päevakeskuses osutatakse endiselt mitmeid sotsiaalteenuseid. Kodu elavatele eakatele, kes igapäevatoimetustes abi vajavad, osutatakse koduteenust. Abivajajatel on võimalik päevakeskuses oma rõivad pesta, duši all käia ning sooja toitu süüa. Neile, kellel

pole võimalik kasutada ühistransporti, osutatakse sotsiaaltransporditeenust. Lastega pered saavad abi tugisiku ning puudega inimesed isikliku abistaja teenuse raames. Erihoolekandeteenustest osutame Saku Päevakeskuses käesoleval ajal igapäevaelu toetamise, toetatud elamise ja töötamise toetamise teenust.

Sotsiaalteenuste taotlemiseks tuleb abivajajal pöörduda Saku Vallavalitsuse sotsiaalhoolekandeteenistuse poole.

Kohtumiseni päevakeskuses!
HELEN ALTON, päevakeskuse juhataja

**SAKU PÄEVAKESKUSE
AVATUD USTE PÄEV
11.09.2018 KELL 10-15
PARGI 27, SAKU**

TÄHISTAME
VANAVANEMATE
PÄEVA

**HEA VÕIMALUS SAADA INFOT
SOTSIAALTEENUSTEST, TUTVUDA MEIE
MAJAGA, VÕTTA OSA TEGEVUSTEST
(VÕIMLEMINE, LAULMINE, KÄELISED
TEGEVUSED).
TÄPSEM KAVA PÄEVAKESKUSES, FB JA
KESKUSE KODULEHEL
(WWW.SAKUPAEVAKESKUS.EE).**

INIMESEKESKNE, VAJADUSTEST LÄHTUV SOTSIAALNE
SUUNAMINE JA JUHENDAMINE IGAS VANUSES INIMESELE

Mis juhtus

Põhja prefektuur

9.07 kell 19.42 toimus liiklusõnnetus Kiisa alevikus Kasemetsa teel, kus esialgsel andmetel sõitis 36-aastane mees jalgrattaga, kaotas juhitavuse ning kukkus. Jalgrattur toimetati Põhja-Eesti Regionaalhaiglasse.

12.07 kell 14.13 toimus liiklusõnnetus Tallinna ringtee 21. kilomeetril, kus 30-aastase mehe juhitud sõiduautole Audi A6 Avant jooksis ette põder. Sündmuskohalt toimetati Tallinna Lastehaiglasse 2-aastane poiss.

16.07 kell 13.07 toimus liiklusõnnetus Männiku külas Saku-Laagri maantee 2. kilomeetril, kus esialgsel andmetel sõiduauto Toyota Auris, mida juhtis 23-aastane naine, kaldus paremale poole sõidutee serva, kus sõitis otsa seal pargitud sõiduautole Toyota Avensis ja Peugeot 3008. Toyota Aurise juht toimetati Põhja-Eesti Regionaalhaiglasse.

16.07 kell 12.36 teatati tulekahjust Männiku külas, kus põles 3 hektari ulatuses mets. Kustutustööd lõpetati kell 18.19.

26.07 kell 14.14 sai Häirekeskus teate, et Saku alevikus põleb metsaalune lahtise leegiga. Põles u 100 m², päästjad likvideerisid tulekahju kell 15.55.

28.07 kell 01.41 sai Häirekeskus teate tulekahjust Männiku külas. Päästjate saabudes põles 70x10 m hoone, milles tegeletakse puidutöötlemisega. Keegi õnnetuses vigi ei saanud. Tulekahju likvideeriti kell 05.22.

5.08 lõi alkoholihoobes 44-aastane mees Metsanurme külas Annekese teel asuvas majas 68-aastast naist.

11.08 lõi 50-aastane mees Rahula külas 64-aastast meest.

Saku vabatahtliku päästekomando väljasõidud

19.08 kell 15.04 ATS Jälgimäe teel
11.08 kell 15.42 tulekahju Valdeku karjääris
11.08 kell 10.33 ATS. Keilas Pargi tänaval
09.08 kell 22.40 tulekahju väljaspool hooned Männituka teel
4.08 kell 21.25 abitus seisundis loom Juuliku külas Kuu tänaval
4.08 kell 18.19 tulekahju hoones, Metsanurmes Metsatähe teel

Saku Priitahtlikel Pritsimeestel on nüüd uus tuletõrjeauto ja ATV

Ajakirjandusest on korduvalt läbi käinud info Päästeameti poolt soetatud uutest autodest. Pisut ehk vähem, kuid siiski on teada antud ka n-ö vanade, kuid töökorras ning tasemel masinate jagamisest vabatahtlikele päästekomandodele. Nüüdseks on autod jagatud ja paberid vormistatud. Hea meel on teatada, et üks päästeauto võõrandati MTÜ Saku Priitahtlikud Pritsimed poolt opereeritavale Saku vabatahtlikele päästekomandole.

Ühe vana on teise uus. Saku komando vana uus auto on igati töökorras ja lahinguvõimeline 1999. aasta Scania, mis viimati oli Orissaare kutseliste päästjate kasutada. See on vabatahtlikele suur samm edasi, sest Sakus seni valves olnud masin oli aastast 1991, oluliselt enam amortiseerunud ning remondi-vajadus kasvas ajaga.

Uuel autol on peal 2500 liitrit vett ning lisaks 200 liitrit vahuainet. Masinal on imivõimekus, mis tähendab autosse vajaliku kustutusvee saamist lisapumpasid kasutamata. Lisaks on auto varustatud lammutusriistade, liiklusavariile reageerimiseks vajalike tööriistade ning redeli

Päästeauto pikkus on 7640 mm, täismass 18200 kg, kandevõime 8600 kg, mootor Scania 9L diisel, kütusepaak 150 l, kiirus maanteel 115 km/h. ATV pikkus on 2340 mm, täismass 582 kg, mootor 4 takti, 1 silinder, 4 klappi, vedelikjahutus, kütusepaak 15 l, kiirus maanteel 60 km/h. Foto: Lauri Matzen

ja paljude muude seadmete ja vahenditega.

Pidades silmas käesoleva aasta erakordset kuumat ja kuivat suvet, otsustasid Saku vabatahtlikud päästekomando võimekusse täiendavalt investeerida, ostes ATV – see on piirkonna rabasid ja metsi silmas pidades kohati ainuvõimalik masin,

millega tulekollelele ligi pääseb, vajalikke voolikuid transportida saab ning millega on võimalik inimesi otsida. ATV on varustatud 100-liitrise veepaagi ning kõrgsurve kustutusseadmega.

Saku vabatahtliku päästekomando vabatahtlikud päästjad panustavad oma vaba aega, et tagada meie kõikide turvalisust

ja ohutust. Kui ka Sina soovid panustada oma kodukoha turvalisusesse, võta meiega ühendust ning astu vabatahtlike päästjate ridadesse!

JOHANNES PALDROK
LAURI MATZEN

Mälestame andekat teadlast ja suurepärase inimese

ENN MELLIKOVI

ning avaldame kaastunnet lähedastele.

Inna ja Valdek Mikli

Mälestame kauaaegset majajalanikku

MAIT MANDRIT

ja avaldame kaastunnet abikaasale, lastele ja lähedastele.

Korterühistu Kurtina Pihlakas

Las küünlaleek mälestusi paitab ja vaikselt kaotusvalu leevendab

KALJU LUKAST

mälestavad Ellu Silver, Richard ja Eduard Soo

OÜ Helto Auto mälestab endist kolleegi

AARE ROSENBLATTI

ning avaldab kaastunnet lähedastele.

Juubelitammede tee 8 majajalanikud mälestavad kauaaegset naabrit

JÜRI HAABPIHTI

ja avaldavad kaastunnet lähedastele.

JÜRI HAABPIHTI

mälestab

Eesti Taimekasvatuse Instituut

Mälestame kauaaegset sõpra

JÜRI HAABPIHTI

ja avaldavad kaastunnet lastele peredega.

Saku sõpruskond

Südamlik kaastunne Saguri perele vanaema, vanavanaema ja ämma

HILDA JÜRGENSTEINI

surma puhul.

Perekonnad Abel, Arusoo ja Nurme

Sinu armastusega hooldatud aed

HILDA JÜRGENSTEINI

jääb meis igavesti õitsema.

Süüres kaastunne omastele. Perekond Teppan

Mälestame

HILDA JÜRGENSTEINI

ja avaldame kaastunnet omastele.

PÜ Ki-Ku-Ta-Ro

Armsat

HILDA JÜRGENSTEINI

mälestavad Teele, Rauno ja väike Berdt.

Süüres kaastunne Targole, Tõnule ja Andrusel perega

